Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	frit efter Busnachs og Gastineaus Bearbejdelse af Emile Zolas Roman L'Assommoir ; ved Erik Bøgh.
Titel | Title:	Faldgruben : dramatisk Folkelivsbillede i 5 Akter (9 Afdelinger)
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Gyldendal., 1882
Fysiske størrelse | Physical extent:	150 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

56.- 184.- 8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 01434 2

Det Kgl. Bibliotek

130025719256

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

FALDGRUBEN.

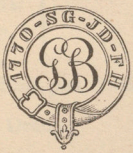
FALDGRUBEN.

DRAMATISK FOLKELIVSBILLEDE I 5 AKTER
(9 AFDELINGER).

FRIT EFTER BUSNACHS OG GASTINEAUS BEARBEJDELSE
AF EMILE ZOLAS ROMAN L'ASSOMMOIR.

VED

ERIK BØGH.

KJØBENHAVN.
GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN).
TRYKT HOS J. JØRGENSEN & Co.
1882.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

PERSONER:

Coupeau, Blikkenslager.
Gervaise.
Nanna, deres Datter.
Lantier, Hattemager.
Gouget, Smed.
„Støvleskaftet“, ligeledes.
„Røde-Bibi“, **„Blegnæb“**, } Murere.
Virginie, Syjomfru.
Poisson, afskediget Underofficer.
Lorilleux. Guldsmed.
Hans Kone, Coupeaus Søster.
Bazouge, Ligbærer.
Adolphe. Opvarter paa en Restavration.
Fader Colombe, Vært i »Faldgruben«.
Md. Boche, Portnerkone.
Md. Gouget, Gougets Moder.
Catherine, **Juliette**, **Louise**, **Md. Putois**, **Augustine**, **Clemence**, } Arbejdersker.
Charles, Karl paa Vaskehuset.
Ugéne, **Zidore**, } Drenge.

Arbejdere, Arbejdersker, Vaskepiger, Bryllupsgæster, Krogæster, Politi, Opvartere.

FØRSTE AKT.

FØRSTE TABLEAU.

Hotel Fortuna.

(Et Kammer i et Hotel garni.)

FØRSTE SCENE.

Gervaise — straks efter Md. Boche.

Gervaise (idet hun vender sig fra Vinduet, hvorfra hun ved Tæppets Opgang har set ned paa Gaden). Nej, han kommer ikke! Hvor kan han dog have været hele Natten? — Her har jeg siddet ved Vinduet og set efter ham lige siden i Aftes . . . O mit Hoved! — Jeg faar Feber, tror jeg . . . Da han gik ud i Mørkningen, sagde han, at han skulde hen til en Hattemager, der halvt om halvt havde lovet ham Arbejde, men da der var gaaet en Stund og jeg kom hen til Vinduet for at se efter ham, syntes jeg bestemt, at jeg saa ham gaa ind i den store Dansesalon her ved Siden af. I alt Fald saa jeg tydelig denne Virginie følge lige tæt efter en Herre. Hende var det, og jeg syntes ogsaa, at det var ham. Men det er jo dog muligt, at jeg kan have set fejl.

(Gaar til Vinduet igen.)

Md. Boche (træder ind). God Morgen, Madam Lantier!

Gervaise (vender sig). Ah — er det Dem, Madam Boche.

Md. Boche. Og De er allerede oppe at trække frisk Luft? Tag Dem lidt i Agt ellers! Det er lumsk koldt. — Deres Mand er allerede ude?

Gervaise (forlegen). Ja han maatte tidlig paa Morgenstunden hen til en Mester for at søge om Arbejde.

Md. Boche. Saadan at forstaa. Ja man maa være om sig i Tide. (Afsides.) Tænkte jeg det ikke nok! Han har slet ikke været hjemme i Nat! (Højt.) Det har jeg altid sagt til Boche, og det var saamænd Synd at sige, at han ikke har gjort sin Skyldighed, den Sjæl. Vi har nu vor lille hyggelige Portnerstue, og han sidder og pusler med sit Reparationsarbejde fra Morgen til Aften, saa det var Skam at klage. Det Eneste, der er lidt haardt, det er, at vi aldrig kan gaa ud sammen, for En maa der jo altid være ved Porten —, men det finder han sig ogsaa i ... Men hvad er det De ser efter? Er der Noget paa Færde dernede?

Gervaise (med et Suk). Jeg ser ikke Noget.

(Gaar fra Vinduet.)

Md. Boche (afsides). Nej han bliver nok, hvor han er. (Højt.) Men lad mig ikke glemme, hvad jeg kom herop for. De skal jo ned paa Vaskehuset i Dag, og det skal jeg ogsaa. Hvad Tid gaar De?

Gervaise. Saa snart Lantier kommer tilbage.

Md. Boche. Godt! Saa gaar jeg i Forvejen, og tager en Plads til Dem ved Siden af mig. Det er altid morsomt at have en Bekendt at passiare med. Farvel saa længe.

Gervaise. Farvel, Madam Boche!

(Sætter sig til Vinduet.)

Md. Boche (vender sig i Døren). Hør! De skulde ikke sidde saa meget ved det Vindue i den kolde Morgenluft!

Gervaise. Den gør ikke mig nogen Skade!

Md. Boche. Sig ikke det! Der behøves sommetider kun et Vindpust . . .

Gervaise (med et mat Smil). Ikke mere? (Aabner det andet Vindue.) Jeg synes, jeg kunde trænge til et helt Snevejr.

ANDEN SCENE.

De Forrige. Coupeau.

Coupeau (stikker Hovedet ind af Døren, som Md. Boche har ladet staa paa Klem). Stadslig Godmorgen med Tilladelse!

Md. Boche. Ih, det er jo vor Blikkenslager.

Gervaise. God Morgen, Coupeau! Kom De kun ind!

Coupeau. Se det kalder jeg tidlig paa Færde! Jeg havde just et lille Extraarbejde paa Morgenstunden, og derfor vilde jeg være første Mand paa Værkstedet i Dag og skyndte mig op, førend Fanden fik Sko paa — som man siger — men nu ser jeg at der alligevel er Andre, som har været endnu før

paa Benene. Jeg skulde for Resten hilse og sige: at naar man sidder for aabne Vinduer i denne Kulde, saa kan man godt forkøle sig uden at lade Dørene staa paa Klem.

Md. Boche. Der har vi mine Ord. Det selv Samme sagde jeg til Madam Lantier lige i dette Øjeblik. Naa, hvad Nyt i Nabolaget?

Coupeau. Nyt? Ja spørg mig om det! Jeg ser ikke andet Nyt, end de Tagrender, jeg sætter op i Stedet for de gamle, naar de har udtjent. Naar man gaar tidlig paa Arbejde og tidlig i Seng, efter at man har tilbragt hele Dagen oppe i de højere Regioner, saa faar man inte ret Meget at vide om de Galskaber, der passerer nede paa Jorden — og man bryder sig da heller ikke stort om dem, kan jeg tro.

Gervaise. Nej, det er sandt Coupeau! De er en af de rigtige Arbejdere — saadan som alle Folk i vor Stand skulde være ... De er flittig og ordenlig og nøjsom, og derfor er De ... lykkelig.

Coupeau. Saamænd! Af en Pebersvend at være har jeg det ganske godt. Naar man har god Helbred, godt Humør og fuldt op med Arbejde, saa kan man saa roligt overlade til Andre at knurre og klage. Der er Folk nok, som kan besørge de Forretninger.

Md. Boche. Jo jo! Det kan De sige to Gange! — (Afsides, i det hun ser hen til Gervaise.) Stakkels lille Kone! Det kan hun bevidne. (Højt.) Men jeg maa nok ned og se til min Gamle! Godmorgen!

(Til Gervaise.) Og tag Dem nu ikke Verden alt for nær! (Gaar.)

TREDJE SCENE.

Coupeau. Gervaise.

Coupeau. Hvad mente hun med det? — Der er altsaa noget i Vejen her? — Ja det maatte jeg jo kunde have tænkt mig til. Lantier plejer ellers ikke at være saa tidlig ude. Det er dog vel ikke noget Alvorligt?

Gervaise. Ne-ej . . . (Søger forgæves at beherske sig og brister i Graad). Aa, hvor jeg er ulykkelig!

Coupeau. Skulde der være hændt ham Noget?

Gervaise. Véd jeg det! Jeg har siddet hele Natten ved Vinduet og ventet, at han skulde komme hjem . . .

Coupeau. Hmhm! Er det saadan fat? — Naa, nu skal De ikke græde mere for det. De har naturligvis siddet der og grædt hele Natten, og det er alt for længe. Sagen er ikke saa farlig, skal De se. De véd jo, at Lantier har slaaet sig paa Politiken i den sidste Tid. Nu har han i Aftes truffet paa nogle Kammerater, og saa har de begyndt at gennemgaa Regeringens Synderegister, og hvor megen Tid, det tager, det har De ingen Anelse om. De maa heller ikke gaa alt for strængt i Rette med Deres Mand.

Gervaise. Min Mand — o havde han været det, vilde han vel næppe have behandlet mig, som han nu gør.

Coupeau. Hvad siger De!

Gervaise. Jeg siger Dem Alt, saadan som det er. Jeg har ingen Venner og ingen Slægtninge, som jeg kan betro mig til, og jeg véd, at De er et godt Menneske, som vist vil raade mig til det Bedste, hvis De kan.

Coupeau. Det kan De stole paa! — Hmhm! Jeg trode dog, at Lantier . . .

Gervaise. Nej, det er just Ulykken — jeg trode ogsaa paa ham.

Coupeau. Stakkels Barn! — Naa, naa! — Fortæl De mig kun det Hele, eller lad være, hvis De heller vil det! Jeg kan jo nok selv tænke mig, hvordan det er gaaet Dem.

Gervaise. Ja det er vel ikke gaaet mig anderledes, end det er gaaet mange andre Piger, der har haft det saa ondt i deres Hjem, at de ikke trode, de kunde faa det værre. Baade han og jeg er fra en lille Landsby langt nede i den sydlige Del af Landet. Min Moder døde, mens jeg var lille, og min Fader pryglede mig fra Morgen til Aften. Der var Ingen, som tog sig af mig uden Lantier: han trøstede mig, naar jeg var forgrædt og forslaaet, og derfor kom jeg til at holde af ham. Hans Moder var vor Nabokone. Da hun døde, fik han en lille Arv, og saa spurgte han, om jeg vilde følge ham til Paris, saa vilde han gifte sig med mig, og saa skulde jeg faa det saa godt! Han var tyve Aar og jeg var seksten — og hvordan det saa gik, kan De vel nok tænke Dem! (Græder.)

Coupeau. Det er inte saa svært! — Da han først havde lokket Dem til Paris, saa glemte han sine Løfter.

Gervaise. Ja, han glemte Alt. Da vi rejste hjemme fra, fortalte han mig, at han skulde købe et lille Vaskeri til mig, og at han selv vilde tage Arbejde paa en Hattefabrik, men da vi kom her til, var der hverken Tale om det Ene eller det Andet. Vi tog ind paa et stort Hotel, han købte pæne Klæder til mig og gik i Teatret hver Aften — i Begyndelsen med mig, siden alene. Da der var gaaet et Par Maaneder eller lidt Mere, var det forbi med Pengene. Saa flyttede vi her ud i Udkanten af Byen og her — her begyndte først min Elendighed.

Coupeau. Det ser jo rigtig nok lidt betænkeligt ud, men ... De skal se: det kan rette sig endnu! Naar Lantier nu har sat sine Penge over Styr, bliver han jo nødt til at arbejde, og Arbejde, det er den allerbedste Kur for alt det, som kan ødelægge et Menneske. (Med et Suk.) Den, der har saadan en lille rar Kone, som De er, han kan jo ikke skeje ud ret længe!

Gervaise. Jeg er bange for, at han kan gøre, hvad det skal være — han holder ikke mere af mig!

Coupeau. Aa, det er jo umuligt.

Gervaise. Kender De den lange Virginie?

Coupeau. Hende, den kønne Sypige — hvad hun?

Gervaise. Jeg véd ikke ... men jeg tror ... jeg er bange for, at det er hende ...

Coupeau (gør sig Umage for at slaa Sagen hen). Hvor kan De nu tro det! Han maatte jo være rent forrykt, hvis han blot et Øjeblik kunde synes bedre om hende — ja om nogen anden Pige eller Kone, end om Dem! Det Hele er naturligvis en Misforstaaelse. Lantier er maaske kommet til at bøje den højre Arm lidt for meget i Aftes — og det kan selv den Stærkeste blive træt af — derfor har han hvilt sig lidt og ikke lagt Mærke til, at Tiden og Kammeraterne har listet sig fra ham. Nu skal jeg gaa ud og lede ham op, lille Madam! Pas paa: om Lidt kommer jeg tilbage med Synderen!

Gervaise. Men Deres Arbejde ...

Coupeau. Det plejer jeg at passe saa godt, at jeg nok kan have en Times Tid til overs, naar en god Ven behøver en lille Haandsrækning. Naa, vær nu ikke bedrøvet mere: De véd ikke, hvor ondt det gør mig at se Dem med forgrædte Øjne! Dersom jeg ... (Griber hendes Haand.) Naa, det kommer ikke den Sag ved! — Som sagt: om Lidt har De mig igen. (Gaar hurtigt.)

FJERDE SCENE.

Gervaise — straks efter Lantier.

Gervaise (ene). Hvad han dog er for et godt Menneske! — Gid blot Lantier havde været en Mand af det Slags! — — Det var jo dog muligt, at han kunde have Ret! — Jeg vil ikke tænke mere

paa denne Virginie. Jeg vil rydde op og bringe Huset i Orden til Lantier kommer tilbage. (Begynder at rømme op.) Nej, det nytter ikke! Alting løber rundt for mig! Jeg kan ikke have set fejl. Hende var det, og det maa have været ham. (Fortvivlet.) Hvad har jeg dog gjort, at jeg skulde blive saa ulykkelig! (Gaar hen til Vinduet. Lantier træder ind, uden at hun bemærker det og kaster i ondt Lune sin Hat paa Komoden Gervaise vender sig, ser ham og styrter sig i hans Arme.) Er Du der! — Endelig!

Lantier (gnaven) Ja vel er jeg her! — Det ser Du jo.

Gervaise. Og det er Alt, hvad Du har at sige mig, efter at jeg har siddet ved Vinduet hele Natten og grædt! Vil Du da bringe mig til at gaa fra Forstanden?

Lantier. Naa, naa, naa! Tag bare ikke saadan paa Vej! Hvad er der paa Færde?

Gervaise. Hvad der er paa Færde? — Ja, det maa jeg spørge! — Hvad er der dog hændet Dig? — Hvor har Du været hele den lange Nat?

Lantier. Ude — ganske rigtig! Og vil Du endelig vide hos hvem, saa var det hos et Par Kammerater, der er i Færd med at anlægge en Hattefabrik. Vi havde meget at tale om, og siden efter blev der drukket lidt, og saa gik Tiden, til det var for sent at gaa hjem — derfor blev jeg hos dem. Nu har Du Rapporten. Vil Du vide mere, saa kan Du gaa til Politiet! — For Resten skøtter jeg ikke om at man udspionerer mig!

Gervaise (grædende). O Gud! O Gud!

Lantier (rasende). Lad mig være fri for Scener! — Kommer Du med mere af den Musik, saa er vi To færdige — forstaar Du! Jeg vil have Fred. Hvis Du ikke straks holder op med den Jammer, saa gaar jeg øjeblikkelig derhen, hvor jeg kom fra.

Gervaise (styrter mod ham). Nej! Gaa ikke! — Jeg skal tie. Jeg skal ikke græde mere. (Tørrer sine Øjne og skifter Tone:) Jeg var i Aftes hos Fru Dubois, der har det lille Vaskeri henne paa Hjørnet. Imorgen faar jeg Arbejde hos hende.

Lantier. Naa! Det er jo godt for Dig.

Gervaise (mild). Nu maa Du vel ogsaa snart kunne faa Arbejde?

Lantier. Jeg. — Jo vist. Nu løber man saadan uden Videre hen og faar Arbejde paa en af de store Hattefabriker!

Gervaise (sagtmodig). Er der ikke Plads paa de store, saa maa man prøve sin Lykke ved en af de smaa. Saadan har jeg gjort.

Lantier. Du — ja med Dig er det en anden Sag! Enten Du pjasker i den ene Vaskeballe eller i den anden, det kommer jo paa et ud.

Gervaise (stødt). Men for Dig er kun det aller Fineste godt nok. Naar Du ikke kan løbe lige hen og blive Nummer Et paa en af de største Fabriker, saa foretrækker Du at spasere ...

Lantier (med Hentydning til hendes forgrædte Øjne). Ikke med Dig, naar Du ser ud som i Dag!

Gervaise (med stigende Harme). Nej naturligvis. Jeg har jo kun min sidste Hverdagskjole tilbage. Alle mine pæne Klæder har jeg maattet bringe til Pantelaaneren. Nej, Frøken Virginie, det er en Dame, der kan gøre sin Kavaler Ære: Guldur og Silkekjole og Mine som en Prinsesse! Jo-o! Du kan være stolt over, at hun tog til Takke med Dig paa Ballet i Nat!

Lantier (løfter sine Hænder, men behersker sin Lyst til at slaa, griber hende om Haandledene og ryster hende heftigt, saa hun synker ned paa en Stol). Gervaise! Tag Dig i Agt. Du vil komme til at fortryde det, Du dér sagde.

Gervaise. Maatte Du bare ikke komme til at fortryde det Onde, Du har gjort mig — alt for haardt! (Efter et Øjeblik at have grædt stille, rejser hun sig og pakker Linned sammen uden at sige et Ord.)

Lantier. Hvad er det nu, Du har for? (Gervaise svarer ikke.) Jeg spørger Dig: Hvad er det Du gør?

Gervaise. Det ser Du jo. Jeg samler Tøj sammen — Tøj, som jeg skal hen og vaske.

Lantier. Skal vi ikke have Frokost først?

Gervaise. Frokost? Jo hvis Du har Penge.

Lantier. Jeg — nej. Du maa jo have Mønt.

Gervaise. Hvor skulde jeg have faaet den fra? Du véd jo godt, at jeg ikke fik mere end tre Francs paa mit sorte Skørt, som jeg satte ud i Forgaars. For dem har vi to Gange spist Frokost, og nu har jeg kun fire Sous tilbage, som jeg skal bruge paa Vaskeriet.

Lantier (ser sig om og tager et Par Benklæder og et Shavl ned af Væggen). Frokost maa vi jo ha'. Bring dette hen paa Laanekontoret.

Gervaise. Dette ogsaa? — Véd Du, at det er det Sidste?

Lantier. Véd Du Vejen, eller véd Du den ikke?

Gervaise. Jo! — Den Vej har Du lært mig at kende — alt for godt: Blot ned ad Trappen og op i Nabohuset. Men hvor skal jeg gaa hen næste Gang?

Lantier (leende). Næste Gang? Næste Gang . . . (slaar sig paa Lommen) saa er der klingende Mønt her!

Gervaise (lægger sin Arm om hans Skulder og ser ham mildt spørgende i Øjet). Er det virkeligt?

Lantier. Som jeg siger. (Kysser hende.) Skynd Dig nu bare.

Gervaise (afsides). Maaske har jeg dog gjort ham Uret! (Gaar.)

FEMTE SCENE.

Lantier — siden Coupeau.

Lantier (ene). Se saa! Nu er der ingen Tid at spilde. Jeg maa have en Ende paa dette her — Kærligheden lystrer ingen Kommando. Den kommer naar den vil, og den gaar naar den vil — og naar den er gaaet sin Vej — hvad er der saa mere at vente efter? — saa gaar man ogsaa sin Vej, om man er fornuftig! Naar man passer sammen,

saa slutter man sig sammen — og naar man ikke mere passer sammen, saa skilles man ad. Det er jo den naturligste Sag af Verden. (Gaar hen til sin Kuffert og lægger forskellige Ting fra Kommoden ned i den.)

Coupeau (uden at se ham). Nu kan jeg dog sige Dem saa meget, Madam — at han ikke er kommet til Skade . . . Naa der er han jo! — Og jeg som løber Byen om og søger efter Dig!

Lantier. Ja hvorfor gør Du Dig den Ulejlighed?

Coupeau. Hvorfor? — Ih naturligvis fordi . . . Men hvad er det Du bestiller?

Lantier. Jeg pakker min Kuffert . . . Men Du svarte mig ikke.

Coupeau. Nej, jeg antog, at Du havde talt med Din Kone . . .

Lantier. Det har jeg netop.

Coupeau. Naa saa maa Du jo vide, hvor urolig og bedrøvet hun har været.

Lantier. Ja det véd jeg — men jeg begriber ikke, hvad den Sag kommer Dig ved.

Coupeau. Hør nu Lantier? Rent ud sagt: Det er Synd og Skam som Du handler med din stakkels lille Kone, som holder saa meget af Dig.

Lantier. Synes Du det. Hør nu Coupeau! Jeg skal give Dig et godt Raad. Du skulde aldrig stikke Din Næse mellem Barken og Træet, for det har den ikke godt af. Pas Du Dine egne Affærer, og lad mig om mine.

SJETTE SCENE.

De Forrige. Gervaise kommer ind uden at se Coupeau.

Gervaise. Her er 4 Francs — det var Alt, hvad de vilde give. Jeg bad om 5, men det var umuligt at faa en Sou mere.

Lantier. Godt! Læg dem paa Kaminen.

Gervaise. Ah — Coupeau er kommen tilbage. Undskyld, jeg saa' Dem ikke! (Til Lantier.) Vil Du sørge for Frokosten, mens jeg gaar hen i Vaskeriet.

Lantier. Det skal jeg.

Gervaise. Om en Time skal jeg være her igen. (Gaar hen til Kufferten.)

Lantier. Naa! Gaa saa og lad Kufferten være!

Gervaise. Ja, men i den ligger der jo noget af Dit Tøj, som skal vaskes.

Lantier. Lige meget! Saa lader Du det ligge, og dermed Punktum.

Gervaise. Men hvorfor maa jeg ikke tage det med nu, da jeg alligevel skal derover? . . .

Coupeau (forundret). Ja, jeg maa rigtignok ogsaa spørge: hvorfor i al Verden . . .

Lantier. Hvorfor, hvorfor? Ih, fordi jeg ikke vil have det. Jeg sagde i dette Øjeblik til Coupeau: Pas Dine egne Sager, og lad mig passe mine! Nu siger jeg det Samme til Dig. Jeg skal nok passe min Kuffert: Pas Du blot Din Vaskeballe! Gaa nu bare!

Gervaise. Ja ja! Jeg gaar. (Afsides.) Han maa bestemt have noget Ondt i Sinde. (Gaar.)

SYVENDE SCENE.

Lantier. Coupeau.

Lantier (giver sig ivrigt i Lav med Kufferten saa snart Gervaise er gaaet).

Coupeau. Men jeg begriber ikke, hvorfor Du kunde blive saa hidsig . . .

Lantier. Ikke det . . . Saa begriber Du ikke ret Meget. Kan Du ikke forstaa, at jeg er i Færd med at flytte?

Coupeau. Flytte! — Hvad er det Du siger?

Lantier. Jeg siger: at jeg har faaet nok af at være Ægtemand. Nu vil jeg igen være Ungkarl lidt — til en Forandring!

Coupeau. Vil Du virkelig forlade den stakkels Gervaise?

Lantier. Ja saamænd vil jeg saa! — Lad mig nu se, at jeg ikke glemmer Noget. Ej, der er jo Penge til Rejsen. Imorgen faar Gervaise fast Arbejde, saa hun har ingen Nød! — Dernede paa Pladsen tager jeg en Vogn — Drager kan jeg selv være. (Smider Kufferten paa Nakken.) Farvel, Nabo! Tak for godt Kammeratskab! Nøglen til Døren er Du nok saa god at levere hende — og saa kan Du hilse og takke for denne Gang! (Løber ud.)

Coupeau (raaber efter ham). Lantier! Lantier! Det kan Du ikke nænne at gøre.

Lantier (leende udenfor). Ikke det! Nu kan Du jo se ad! Vi træffes nok en af Dagene. Farvel saa længe.

Coupeau (ene). Saadan en Skurk! Lokke et stakkels Pigebarn med sig fra den anden Ende af Landet, og saa lade hende blive siddende her paa de bare Brostene uden en Skilling i Lommen! Og det Slags Forbrydere kan le baade af Lov og Politi! — — Jeg har ikke engang Hjærte til at fortælle hende hvad der er hændt — men naar jeg sender hende Nøglen, saa kan hun nok slutte sig til det!

(Gaar og lukker Døren.)

ANDET TABLEAU.

Vaskehuset.

(Det Indre af et stort Vaskeri. I Baggrunden Dampmaskinen. Lyset dæmpet ved Persienner og Skodder.)

FØRSTE SCENE.

Md. Boche. Cathrine, Louise, Juliette, andre Vaskerpiger og Koner sysselsatte med deres Arbejde paa forskellig Maade.

Cathrine. Hvem har taget min Sæbe? — Der er En, som har laant min Sæbe og glemt at bringe den tilbage.

Louise. Er der Nogen, som har lidt Blaat tilovers?

Md. Boche (i første Kulisse til Højre). Men hvor er dog Charles henne! — Charles! Charles! (Ser ham komme.) Naa, det var da heldigt, at man engang kunde faa Herren i Tale!

Charles. De kan faa Alt, hvad De befaler, Madam Boche.

Md. Boche. Lad mig saa faa en Spand varmt Vand! Men lidt snart skulde det være.

Juliette. Aa det er Synd at skynde paa ham! For hver Spand han henter, drikker han selv en — og det skal der jo Tid til.

Cathrine. Jo vist! — Nu faar Du os straks til at tro at han drikker Vand. Kan Du ikke se paa hans Næse, at den aldrig har været i en Vandspand.

Juliette (begynder at synge, akkompagnerende med Banketræet, idet Charles viser sig):

Vand! Vand! Vand!
Sikken en Ildebrand
Brand! Brand!

Cathrine (stemmer i).

Vand! Vand! Vand!
Afsted Enhver som kan!

Alle Pigerne (ligeledes).

:|: Saadan en Næse er nok i Stand
Til at tænde hvert Hjærte an!
Brand! Brand! Brand!
Forvar Jer om I kan! — :|:

Charles. Vær saa god! En Spand varmt Vand — én Sou.

Md. Boche. Én Sou — værs'go'! — — Pigerne er nok slemme ved Dem?

Charles. Næ tværtimod! De bliver saa glade, hver Gang de ser mig — for saa kan de synge det gamle Vers, og det morer dem altid!

Md. Boche. Hør: Pladsen her ved Siden af maa De ikke lade nogen Anden tage, førend den lille ... Naa der er hun jo! Kom her mit Barn!

ANDEN SCENE.

Gervaise kommer ind fra Baggrunden med sin Vaskebylt.
De Forrige.

Gervaise. Tak! Saa tager jeg denne Plads!

Md. Boche. Det var ret. (Gervaise løser sin Pakke op.) Naa—aa! Den Smule Vask er jo snart fra Haanden. Vi kan begge To i al Magelighed være færdige før Frokosttid. — Skal De ikke have en Spand varmt Vand?

Gervaise. Koldt Vand kan ogsaa gøre det, og det er jeg mest vant til. (Smøger Ærmerne op og begynder at vaske.)

Md. Boche. Vant til, siger De? — De har da vel ikke ret længe haft med Vask at gøre.

Gervaise. Jo, jeg har været Vaskepige fra . . . fra jeg var ti Aar gammel. Det var min gladeste Tid naar jeg stod nede ved Floden med de andre Piger derhjemme! Der var en lille Krog under Træerne, hvor Vandet var saa klart og løb saa rask forbi — (Holder op at banke Tøjet.) Vandet er saa haardt her i Paris!

Md. Boche. Ja det kommer af disse Blyrør og alle de andre nymodens Indretninger. Men det er sandt: De kom da ikke til at vente længe paa Deres Mand? — Straks efter, at jeg var gaaet fra Dem, saa' jeg ham komme . . .

Gervaise. Ja han kom et Øjeblik efter . . . Saa! Nu har jeg glemt min Blaanepose!

Md. Boche. Det skal De ikke bryde Dem om. De kan faa af mig, der er Blaat der i Spanden.

Gervaise. Tak!

Md. Boche. Sig mig nu ganske oprigtig: Er han ikke en lille Smule ustadig af sig?

Gervaise (ivrig, interesseret). Lantier? — Hvorfor det? — Hvad mener De?

Md. Boche. Jeg mener naturligvis ikke noget Ondt — fordi en Mand faar Lyst til at snakke og spøge lidt med en fremmed Pige eller Kone, derfor er det jo slet ikke sagt, at der er noget Farligt deri — der er jo saa mange Fruentimmer som det morer at kokettere lidt. Jeg véd ikke om De for Exempel kender hende, denne lange Virginie, der bor i vores Gaard?

Gervaise (spændt). Jo hvad hun?

Md. Boche. Hun er en af det Slags! Hun kan ikke taale, at Nogen gaar hende forbi...

Gervaise. Min Mand ikke heller? — Naa saadan er det altsaa gaaet til! Saa det var dog ham, der i Aftes gik ind i Dansesalonen med hende.

Md. Boche (ivrig). I Dansesalonen? Hvad? De saa' det selv? — (Afsides.) Det manglede blot! (Højt.) Aa, De har sét fejl, kan De tro! Det kan maaske nok more ham at fjase lidt med hende, men drive det saa vidt, nej det kan De stole paa... Saa! Naar man taler om den Slemme... (Har faaet Øje paa Virginie.)

Gervaise. O gid jeg bare vidste... Gid jeg blot var vis paa, at det var hende.

TREDJE SCENE.

De Forrige. Virginie kommer ind med en ganske lille Bylt Tøj i et Lommetørklæde.

Md. Boche. Der har vi saamænd Frøkenen i egen Person. Hm! Hvad skal det betyde, at hun kommer her for at vaske de Par Trævler, hun har i sit Lommetørklæde?

Gervaise (stirrende paa hende). Ja — det er hende. Det er altsaa hende...

Virginie. Charles! Hvor har De en Plads til mig?

Charles. Der til Højre — Værs'artig!

Juliette. Kom her Virginie! Her er Plads!

Virginie (tager Plads til Venstre i Forgrunden). Udmærket Plads!

Md. Boche (afsides til Gervaise). Et Par Manchetter og to Kraver — Hm! Hun har gode Indfald! Kunde hun ikke have vasket det hjemme! Og Manchetterne er ikke engang magne! — Hm! — Se hvordan hun tager paa Tøjet — man skulde tro hun var bange for at røre ved Sæben! Jo hun er flink til sit Arbejde! Hvis hun syr lige saa godt, som hun vasker, saa skulde jeg ikke betro hende at sy Baand i et Skørt.

Virginie. Ih god Morgen, Madam Boche! Skal vi træffes her?

Md. Boche. Ja det lader til det — skøndt det jo er noget Splinternyt. (Sagte til Gervaise.) Se ikke saadan paa hende! Hvis I bliver ved at laane

hverandre Øjne paa den Maade, saa varer det ikke længe, førend det gaar paa Livet løs.

Gervaise (til Madam Boche). Det skal det heller ikke!

Md. Boche (som før). Men jeg siger Dem jo, at der er ikke Noget i den Historie.

Gervaise. Ikke? — Hvorfor stirrer hun da saadan paa mig? Jeg taaler ikke at hun maaler mig med saadan en Mine.

Md. Boche. Vær nu fornuftig! — Jeg skal hjælpe Dem at vride Deres Tøj op, for at vi kan komme bort herfra. (Griber fat i Tøjet og vrider.)

Gervaise. Naa! Saa lad os skynde os da! Ret længe svarer jeg ikke for mig selv.

FJERDE SCENE.

De Forrige. Charles — straks efter Ugéne.

Charles. Der er en lille Purk ude og spørger efter Madam Lantier.

Gervaise. Efter mig? — Hvem kan det være?

Md. Boche. Ih der er han jo! Det er Deres Værts Søn, den lille Ugéne.

Ugéne. God Morgen Madam Lantier! Jeg skulde hilse fra Hr. Coupeau og bringe Dem denne Nøgle.

Gervaise. Nøglen til vort Værelse? — Hvordan kommer Coupeau til at sende mig den?

Ugéne. Han har vel faaet den af Hr. Lantier — eller ogsaa har Hr. Lantier glemt den, da han rejste.

Gervaise. Rejste? — Hvad siger Du? Hvor er han rejst hen?

Ugéne. Det véd jeg virkelig ikke! Jeg saa' bare at han kom ned med sin Kuffert og hoppede op i en Droske, som saa kørte bort med ham.

Gervaise. Rejst! Rejst — saa det var altsaa Meningen! — O min Gud! (Brister i Graad.) Min Gud!

Ugéne. Jeg skulde ikke have Svar — sagde Hr. Coupeau! (Løber ud.)

FEMTE SCENE.

De Forrige uden Ugéne.

Md. Boche (sagte til Gervaise). Hold Dem nu kæk, mit Barn — maaske er det ikke saa slemt, som det lader!

Gervaise (overvældet). Jo! Det er saa forfærdeligt, at Ingen vil tro det. Imorges lod han mig pantsætte mit Sjavl, for at skaffe Penge — til den Droske, han kørte bort i.

Virginie (brister i Latter). Nej det er for morsomt.

Md. Boche. Tys! Tys! Lad Ingen høre, at De tager Dem den Sag saa nær! Saadan et Skarn maa De jo glæde Dem over at være bleven kvit!

Gervaise. Nej, en saadan Nedrighed havde jeg dog aldrig kunnet tiltro Nogen!

Md. Boche. Det er just Ulykken! Og De kan stole paa, at han har gjort Meget, som var værre end det. Nu kan jeg jo gærne fortælle Dem Alt.

Gervaise. Ja fortæl bare! Alt — Alt!

Md. Boche. Han og denne Virginie, de har allerede længe været enige. Det var ganske rigtig med hende han var paa Bal i Nat.

Gervaise (standser sin Graad). I Nat — mens jeg sad og ventede ved Vinduet.

Virginie (der imens har hvisket med Vaskerpigerne). Ja naturligvis! Han var ked af hende — det var det Hele! (Ler.)

Md. Boche. Hm! Det ler hun af — det hjærteløse Kreatur! ... Nu forstaar jeg, hvorfor de umagne Manchetter skulde vaskes! Det var et Paaskud for at komme herhen og se, hvordan De tog det — nu kan hun jo fortælle ham det!

Gervaise. De har Ret! Derfor var det. Men vent bare! (Hun tager en Spand Sæbevand, gaar hen til Virginie og kaster Vandet efter hende.) Der har Du det! — Det er Alt, hvad Du er værd!

Virginie (der har trukket sig tilbage og undgaaet Vandet). Men hvad gaar der dog af det lille Pus? Hvor kan det falde Dig ind at gøre Klammeri med mig? Jeg kender Dig jo slet ikke! Fortæl os dog først, hvem Du er, og hvorover Du er blevet saa rasende! Det vil vist more dem Allesammen!

Gervaise. Tag Dig i Agt! Jeg er ikke kommet her for at more Nogen — mindst Dig. Fortæl selv Dine Bedrifter, hvis der ikke er en Rest af Skam i Dig, men spørg ikke hvorfor en Kone er vred, naar Du har stjaalet hendes Mand.

Virginie. Hendes Mand! Nej vil I bare høre — jeg har stjaalet hendes Mand, siger hun. Det maa være en pæn lille En, som saadan kan lade sig stjæle! Men jeg skal gærne vende min Lomme — der er han saamænd ikke! (Pigerne le.)

Gervaise (dirrende). Bliv kun ved saadan!

Virginie. Men maaske er der en af de andre Piger, som løber om med ham. Lad os høre hvordan den Skat saa' ud, for at vi kan bringe ham tilbage, hvis En af os skulde hitte ham. Fruen giver vist en god Dusør til den ærlige Finder (Latteren tiltager.)

Gervaise. Lad kun, som om Du ikke forstaar mig! Det nytter ikke! Jeg saa Jer begge i Aftes, da I gik paa Bal i den store Salon!

Virginie. Aa—aa! Det er Lantier, hun mener! Ja saa begynder jeg at forstaa hende! Med ham har jeg ganske rigtig været paa Bal i Nat, og ham synes jeg udmærket godt om. Men stjaalet ham — nej det har jeg ikke. Han er løbet sin Vej, fordi han var blevet saa inderlig ked af hende, og deri kan jeg ikke fortænke ham. — Nu véd Du det Hele! — Er Du saa fornøjet?

Gervaise. Nej, det gaar for vidt! (Kaster en lille Balle med det blaa Vand efter hende.)

Virginie. Naa saa Du ødelægger min Kjole! — Der! Skyl Din Hals med det! (Kaster Vand over hende. Pigerne skiller dem ad og holder dem tilbage.)

Juliette. Det lader næsten til at blive Alvor.

Louise. Ja, jeg holder med den Lille. Lad den Lange løbe af med Manden — naar det ikke

kan være Andet — men gøre Nar ad hende oven i Købet — det er for galt.

Md. Boche (der forsigtig har trukket sig ud af Tumulten). Charles! Charles! — Saa skynd Dig! Charles dog!

Charles (stikker Hovedet ind). Naa her er nok stor Forestilling!

Md. Boche. Men Menneske dog! Hvorfor springer Du ikke efter Politiet?

Charles. Jeg? — Nej Tak! Jeg skal ikke være den, som bringer Etablissementet i Vanrygte.

Virginie (river sig løs fra Pigerne, der holder hende tilbage og griber et Banketræ). Slip mig, siger jeg! Naar Fruen endelig vil have Storvask i Dag — saa skal hun faa det! —

Gervaise. Ja slip ogsaa mig! Det er bedst, at kun En af os gaar herfra! (River sig løs og snapper ligeledes et Banketræ.) Nu skal jeg give Dig et Mærke, som Du aldrig skal vaske af Dig! (Styrter ind paa hende og giver hende et forfærdeligt Slag.)

Virginie (udstøder et Skrig, vakler og gribes af de Tilstedeværende.)

Gervaise (kaster sit Træ). Se saa

Md. Boche. Nej! Nej! At det skulde ende med saadant et Myrderi! Skynd Dem nu afsted! Jeg skal følge Dem! (Kaster Gervaise hendes Vasketøj over Skuldren.) Kom nu!

Gervaise. Tak!

Louise. Bravo Du lille Blonde! Raskt gjort.

Alle Pigerne. Bravo! Bravo!

Gervaise (standser ved Udgangen og sender Virginie et Blik). Kan Du nøjes med det, eller vil Du have mere?

Alle Pigerne. Bravo! Bravo! — Nej, hun har faaet Nok. (De følger Gervaise til Døren.)

Virginie (ene i Forgrunden). Ja nok til, at jeg skal huske det, saa længe jeg lever! Det Slag skal blive hævnet. Om det saa skal koste mig mit Liv, skal Du faa det betalt!

ANDEN AKT.

TREDJE TABLEAU.

Paa Vejen til Værkstedet.

(Rue des Poissonniers ved Hjørnet af Rue Rochechouard. Til Venstre Værtshuset „Faldgruben". I Baggrunden lidt til Højre: Acciseboden — længer tilbage i 2den Kulisse den aabne Barrière.)

FØRSTE SCENE.

Skuepladsen er tom. Man ser Butikerne blive aabnede, oplyste af Gasflammernes rødlige Skin. En Opvarter stiller to Borde og fire Jernstole udenfor »Faldgruben«. En Murer kommer ind fra Venstre og gaar over Scenen pustende i Hænderne; han har et halvt Brød under Armen. Flere Arbejdere gaar forbi for at begive sig til deres Værksteder. Kleinsmedene i deres blaa Kitler, Malerne i Overfrakker, under hvilke de hvide Bluser titter frem. En Arbejder standser, tænder sin Pibe og gaar videre. Dagslyset tiltager, Lysene i Butikerne slukkes. Røde-Bibi og Blegnæb kommer ind mellem andre Arbejdere, der gaar over Scenen i forskellig Retning. Musiken, der har ledsaget den stumme Scene, ophører med Morgendæmringen.

Røde-Bibi. Tag Benene med Dig, Blegnæb! Ellers kommer vi forsilde paa Værkstedet igen!

Blegnæb. Nej hør til Røde-Bibi, hvor han kommanderer! Dersom Du var saa træt som jeg,

Kammerat, saa havde Du ikke saadan et Jav med at faa slidt Dine Kræfter op. Jeg duer til Ingenting i Aften ... nej i Dag vilde jeg sige! — Bibi — kender Du den Tilstand: naar man inte kan sove om Natten!

Røde-Bibi. Jeg? — Hvorfor tror Du ellers, at jeg skulde sidde oppe til Dagen gryr — den ene Morgen efter den anden?

Blegnæb. Aa Du har jo ingen Nød. Saa længe man har saadan en blomstrende Kulør, at man aldrig bliver kaldet andet end Røde-Bibi ...

Røde-Bibi. Inte misundelig, Fætter Blegnæb — den Kulør jeg har, den har jeg selv betalt — og den har været dyr — for den er ægte, ser Du! — Men ... jo mere jeg ser paa Dig — jo bedre forstaar jeg, hvorfor Du har saa svært ved at komme forbi »Faldgruben« derhenne! Du er vist meget nærvesvækket i Dag?

Blegnæb. Om jeg er? — Der er ikke Andet tilbage af mig end bare Nærvesvækkelse!

Røde-Bibi. Nej, saadan ser det ud! Vi maa vel ha' os en lille Nærvestyrkning.

Blegnæb (henrykt forbavset). Du gi'r?!

Røde-Bibi (griber sig i begge Lommer). Om det saa er min sidste Styver, saa gi'r jeg den — (vender Lommerne) naar jeg har en.

Blegnæb. Hvor kan Du nu nænne at gøre saadanne Løjer, Bibi — og det paa fastende Hjærte!

Røde-Bibi (ironisk). Der har vi jo straks en Hjælper — Vil Du bare se!

Blegnæb. Er det Støvleskaftet? — Sikken et Held! — Ja han plejer jo altid at være den Første, der møder i »Faldgruben« ...

(Coupeau viser sig i Baggrunden og ser sig om.)

Røde-Bibi. Og den Sidste, som gaar der fra! — Nej var det ham, saa havde vi ingen Nød.

Blegnæb. Uh! Det er jo Coupeau! —

Røde-Bibi. Vi kan dog invitere ham — for en Gangs Skyld.

Blegnæb. Invitere? Jo vist! Naar vi ikke har det, som ligner Mønt.

Røde-Bibi. Netop! Saa inviterer vi ham ... til at give en lille Omgang.

Blegnæb. Nytter inte Bibi! Lad bare være at fløjte for den Fugl. Han er selv ude paa Fangst.

Røde-Bibi. Han! — Hvad slaar han efter?

Blegnæb. En Kjæreste! Véd Du inte saa Meget! Han har jo ikke været til at komme nær i de sidste fjorten Dage.

Røde-Bibi. Se se! Og hvem ...

Blegnæb. Hvem? Naa det véd Du heller inte! Ja saa kan Du jo bare se der ned ad!

ANDEN SCENE.

De Forrige. Coupeau. Gervaise.

Coupeau. Godmorgen, Madam Gervaise.

Gervaise. Godmorgen, Coupeau.

Coupeau. Allerede saa tidlig ...

Gervaise. Saa silde, skulde De hellere sige. Klokken er over Syv, og i Dag har vi en Mængde Tøj, der skal bringes i Byen — Farvel!

Coupeau. Nej vendt lidt, Gervaise — jeg har Noget, som jeg endelig maa tale med Dem om!

Gervaise. Gem det til siden! Om Lidt kommer jeg tilbage.

Coupeau. Men saa hør dog blot et Øjeblik.

(Løber ud efter hende.)

TREDJE SCENE.

Røde-Bibi og Blegnæb.

Røde-Bibi. Det var jo hende, som Lantier rendte fra for den lange Virginies Skyld.

Blegnæb. Just hende! — Nu er han for Resten ogsaa færdig med den Anden.

Røde-Bibi. Allerede — han er ferm!

Blegnæb. Hun ogsaa! — De er saadan i al Venskabelighed blevet enige om, at hun gifter sig med En... som hedder Poisson.

Røde-Bibi. Poisson — ham kjender jeg jo! Han har været Underofficer, og er i Færd med at blive Politibetjent!

Blegnæb. Rigtig! Han har nok længe gaaet og kuret til hende, men hun har inte vovet sig i Lav med ham, fordi han er saa uregerlig, naar han bliver gal i Hovedet. Lantier véd nok, hvad han gør! Nu faar han den Lange gift med Poisson, og den Lille lader han tage Coupeau, saa er han selv

løs og ledig og kan gøre sin Lykke, hvor det skal være!

Røde-Bibi. Hør! Synes Du inte at vi To ogsaa skulde prøve vor Lykke.

Blegnæb. Hos hvem?

Røde-Bibi. Hos Fatter Colombe derinde! Tænk om han lod sig overtale!

Blegnæb. Det gør han ikke Bibi! Han véd, hvad Kridtet koster, og Du skal inte tro, at Du faar ham til at skrive fler Streger paa den sorte Tavle, end dem der staar.

Røde-Bibi. Vi kan jo dog prøve! (De gaar ind.)

FJERDE SCENE.

Arbejdere og Arbejdersker. Coupeau, senere Støvleskaftet.

(En ny Flok — mest Arbejdersker, to eller tre i Følge — gaar over Skuepladsen. Derpaa en og anden Handelskontorist, gnavende paa et Stykke fint Brød i hurtig Fart.)

Coupeau. Hun sagde, at hun skulde være her om et Øjeblik! Bare det ikke varer alt for længe! Jeg maa have Luft! Jeg kan ikke længere gaa og gemme paa min Kærlighed.

Støvleskaftet (kommer syngende ind, lidt beruset):

Se Solens Straaler spille
Ud over Mark og Eng —
Nu er det alt for silde
For mig at gaa i Seng.

Coupeau (fortrædelig). Saa! Der har vi Støvleskaftet! —

Støvleskaftet. Der har vi jo vor fornemme Ven Hr. Solbærsaft! God Morgen Storborger! Ikke skulde det være et lille Glas Sukkervand paa Morgenstunden.

Coupeau. Aa, lad mig være i Fred.

Støvleskaftet. Godt Ord igen! Du kan vel nok kendes ved en Kammerat, fordi han inte gaar med Flipper og triller sin Tobak ind i Papir? — Jeg er den samme glade Svend, jeg altid har været, og gi'er en Omgang straks. Kom med!

Coupeau. Nej Tak! Nu gaar man ikke paa Værtshus! — Man gaar paa sit Værksted!

Støvleskaftet. Naa, saa det gør man! — Ja naar man er en Kryster, der er bange for Mestersvenden, og bliver daarlig af at lugte til et Brændevinsglas! Kom nu bare og gør ingen fine Fagter. Jeg gi'r en Omgang — siger jeg.

Coupeau. Jeg har sagt Nej! (Ser Gervaise, der kommer tilbage.) Lad det nu være nok! —

Støvleskaftet. Om Forladelse, Hr. Solbærsaft! — Jeg vidste inte at De var saa morgengnaven. Farvel saa længe! (Synger:)

Snart Skyerne svæver
I Aftenguld
Og Maanen sig hæver
Saa fuld, saa fuld!
Mit Hjærtes Hyrdinde
Da skal Du genfinde
Mig her med det bortløbne Lam!

(Hilser til Gervaise.) Madam! (Danser ind i „Faldgruben".)

FEMTE SCENE.

Gervaise, bærer en stor Kurv med Vasketøj. Coupeau.

Coupeau. Bryd Dem ikke om ham, Madam Gervaise! Det er en af mine Kammerater, som er lidt lystig — lidt for lystig af og til.

Gervaise. Jeg synes, De var lidt uenige, da jeg kom? — Han kaldte Dem ... Hr. Solbærsaft — hvad vil det sige?

Copeau. Aa, Ingenting — det er blot saadanne smaa Øgenavne, vi giver hverandre. Han har et Par Gange sét mig drikke Solbærsaft og Vand, naar de Andre drak Grog — det er det Hele — og jeg vil hellere hede Solbærsaft end »Støvleskaft«. Det Navn har nu han faaet derinde — og Værtshuset, det har da ogsaa faaet sit Navn: vi kalder det for »Faldgruben«.

Gervaise. Og det ler De ad? — Jeg gyser, naar jeg tænker paa hvormegen Sandhed, der kan ligge i det Navn! En Mand, der drikker — han er i Stand til det Værste.

Coupeau. Ja desværre! Men ser De, Madam Gervaise: Jeg drikker ikke, og jeg bryder mig kun lidt om, at mine Kammerater gør Løjer med mig derfor. Min Fader var Blikkenslager ligesom jeg, men han tog sig af og til en Taar over Tørsten, og det bekom ham ilde! Engang da han kom lige fra en Svir, gik han op for at lodde en Tagrende og — Bum! — der laa han med knust Hoved. Saadan

Noget glemmer Børnene ikke. Nej mig kan De stole paa! Tror De ikke det!

Gervaise. Jo-o! Jeg har jo aldrig mistænkt Dem for...

Coupeau. Mistænkt — nej — det kan nok være, men jeg spørger, om De saadan rigtig tør stole paa mig.

Gervaise. Jeg stoler paa Dem — som paa en rigtig tro og paalidelig Ven!

Coupeau. Saadan — saadan, at De — ja De forstaar mig nok: saadan, at De helt og holdent turde betro Dem til mig? (Aabner sine Arme mod hende.)

Gervaise. Tænker De virkelig endnu paa de Dumheder? — Er De ikke blevet klogere?

Coupeau (med Vægt). Det bliver jeg aldrig, Gervaise!

Gervaise (let og mildt). Nu maa De ikke sætte mig i ondt Humør. Jeg har jo svaret Dem engang for alle.

Coupeau. Ja vel, De har sagt Nej saa rent ud, som det var muligt, men derfor kunde De jo dog nok have betænkt Dem.

Gervaise. De kan tro, at det Nej var vel betænkt. Jeg har lidt saa meget Ondt...

Coupeau. At det nu var paa Tide, De fik det rigtig godt!

Gervaise. Nu har jeg det godt — saa godt som jeg aldrig før har havt det. Jeg har mit Arbejde — jeg trænger til Ingen — jeg har min Frihed, og jeg har Ingen at sørge over!

Coupeau. Men De kunde faa det bedre endnu, og De skulde faa det bedre! Naar jeg nu indestaar Dem for det ...

Gervaise. Saa siger jeg Nej endda, og beder Dem endnu rigtig venligt og alvorligt: (med Vægt.) Lov mig, at De aldrig mere vil tale derom!

Coupeau (tilintetgjort). Aldrig —?

Gervaise. Ja — aldrig!

Coupeau. Aldrig — det er et haardt Ord, og dersom De vidste, hvor ondt det gør mig, saa tror jeg ikke, at De vilde berøve mig den sidste Smule Haab! Hør nu Gervaise! Jeg har ogsaa syntes, at man kunde have nok af at leve for sit Arbejde, og at der ikke var nogen større Lykke i Verden, end at være sin egen Herre — kun have sig selv at sørge for ... og sørge over — men siden den Dag, De véd nok, er det forbi. Nu sidder jeg deroppe paa Tagene og føler kun, hvor ensomt jeg har det, og hvor meget jeg holder af Dem, og hvor lykkelig jeg kunde være, hvis De vilde — og saa falder jeg i Tanker og stirrer ud efter de rygende Skorstene langt borte, lige til Værktøjet falder mig ud af Hænderne! — Gervaise! De maa lade mig tale ud. Jeg bliver syg, hvis jeg ikke faar sagt Dem Alt!

Gervaise. Men kære Coupeau! Er der da Noget, som De ikke har sagt mig?

Coupeau. Aa ja — maaske det aller Vigtigste, for jeg kan saa daarligt med at tale om saadanne Ting, og De har saa nødig villet høre paa

mig. Lad os sætte os et Øjeblik. — Er der ikke Noget jeg maa byde Dem? En Blomme for Eksempel?

Gervaise. Naa! — For at vise, hvor nødigt jeg gør imod: Tak! (Gaar hen til Bordet.)

Coupeau. Opvarter! (En Opvarter viser sig i Døren.) To Blommer!

Gervaise (efter en Pause). Men hvad er det dog Coupeau?

Coupeau. Det er det, som ... det har været mig svært at faa frem —

Gervaise. Det er altsaa noget meget Alvorligt?

(Opvarteren bringer to Glas Brændevin med Blommer i. Coupeau betaler ham.)

Coupeau (efter en Pavse, med dyb dæmpet Stemme). Gervaise? Jeg mente, at vi — skulde gifte os!

Gervaise (forbavset). Gifte os!

Coupeau. Ja, gifte os. Nu véd De det.

Gervaise. Hvorfor vil De sige saadant Noget, Coupeau! De véd jo godt, at jeg aldrig har ventet det!

Coupeau. Tænkte jeg det ikke nok! Men nu véd De det. Saadan er det og anderledes har jeg ikke ment det.

Gervaise. Men betænker De da ikke, at ...

Coupeau. Jeg har betænkt Alt, hvad der er at betænke. Hvorfor vil De nu betænke Dem?

Gervaise. For at De ikke siden skal give mig Skylden for, at De har gjort Noget, som De bagefter kan komme til at fortryde. Husk, hvem det er De vil gifte Dem med — De véd jo ...

Coupeau. Jeg véd, at jeg aldrig kunde faa en Kone, der var bedre og smukkere end De, og frem for Alt: at jeg aldrig kunde faa Nogen, som jeg holdt saa meget af! Nu véd De, at det er Dem, der raader for, om jeg skal blive lykkelig eller ikke!

Gervaise. Men Deres Familie — hvad vil den sige?

Coupeau. Min Søster og min Svoger, som jeg bor hos, bliver vel nok lidt gnavne, naar de hører at jeg vil flytte fra dem, men det maa de jo være belavede paa, og for Resten saa skylder jeg ikke dem Regnskab for, hvad jeg gør. Derfor — sig Ja, Gervaise.

Gervaise. Dersom jeg blot var vis paa ...

(I det Samme hun løfter Øjnene for at svare Coupeau, staar Gouget bag ved ham og lægger Haanden paa hans Skulder).

SJETTE SCENE.

Gouget. De Forrige.

Coupeau. Gouget! —

Gouget (efter at have hilst paa Gervaise.) Sig mig Coupeau: har Du ikke sét nogen af mine Folk her? — Vi har fuldt op med Arbejde i Smedjen, men alle vil de holde blaa Mandag, lader det til.

Coupeau. Støvleskaftet har jeg da sét gaa derind!

Gouget. Ja ham gaar man sjælden fejl efter!

(Gaar ind i Værtshuset.)

SYVENDE SCENE.

Coupeau. Gervaise.

Gervaise. Hvem var det!

Coupeau. Det var Gouget — ham der forestaar den store Smedje her tæt ved. Det er en prægtig Karl, solid og brav i alle Maader — — men De rejser Dem?

Gervaise. Ja, nu har jeg jo spist min Blomme og hørt Alt, hvad De havde at sige mig... (Coupeau drikker Resten af Glassene.) Drikker De ogsaa Resten af mit Glas?

Coupeau. Hvorfor skulde jeg ikke det? Nu véd jeg jo dog, hvad De har betænkt.

Gervaise. Hvad jeg har betænkt — det kan jeg gærne sige Dem. Jeg har betænkt, at den største Lykke jeg kunde ønske mig, det vilde være at arbejde i Ro og Fred — at være vis paa at kunne tjene mit Brød — at have et lille net Værelse, en Seng, et Bord, to Stole — det er det Hele.

Coupeau. Det skal vi faa Altsammen og mere til —

Gervaise. Nej det er sandt: saa har jeg dog et Ønske endnu.

Coupeau. Og det er —?

Gervaise. At der er Ingen, som prygler mig!

Coupeau. Hvor kan De nævne saadant et Ord! —

Gervaise. Jo-o! — Jeg har ogsaa lært at sætte Pris derpaa. Der behøves ikke meget for at gøre mig lykkelig.

Coupeau. Sig bare Ja! — Saa lover jeg at De skal blive det.

OTTENDE SCENE.

De Forrige. Gouget. Støvleskaftet. Røde-Bibi. Blegnæb. Arbejdere. Kvinder af Folket.

(Under de følgende Optrin ser man paany Arbejdere og Arbejdersker passere forbi. Efterhaanden som Gouget taler, samler de sig om ham indtil der bliver et helt Opløb.)

Gouget (kommer ud af Værtshuset, stødende Støvleskaftet foran sig.) Ingen Snak! Hen til Smedjen bare! Vi har Andet at bestille end sidde her og pimpe!

Støvleskaftet. Naa, naa, naa! Ingen Voldsomheder! Jeg skal nok selv gaa . . . naar jeg faar Lyst!

Blegnæb. Er det virkelig Din Mening at lade Dig saadan kujonere.

Røde-Bibi. Du maa jo skamme Dig, Støvleskaft!

Gouget. I skulde selv skamme Jer, hvis I havde Skam i Livet.

Røde-Bibi (til de Andre). Hvem mon det er han taler til? Hvad er det han siger?

Gouget. Jeg siger, at det er nogle Usselrygge af Arbejdere, der sidder og driver paa Værtshuset, naar der er fuldt op at gøre paa Værkstedet. (Til

Støvleskaft.) Dig slipper jeg ikke! Du er endnu for god til det Selskab.

Blegnæb. Det forekommer mig, at Herren tillader sig at omtale Arbejderne, som om vi var Slaver af Mestrene ...

Røde-Bibi. Men det er vi nemlig inte! — Vi vil hverken lade os udsuge eller træde under Fødder.

Stemmer. Nej, det vil vi inte! Det taaler vi inte.

En Kvinde. Hvad er her paa Færde?

Røde-Bibi. Aa det er en af disse Blodsugere, som kommer og skælder Arbejderne ud, fordi vi ikke vil lade Storborgerne mæske sig med vores Sved og Slid.

Blegnæb. Men vi taaler inte, at man fornærmer Arbejderne, for det er at fornærme Folket — det er os, der er Folket.

Stemmer. Ja, det er os!

Gouget. Naa saa det er det! Saa det er Jer, der bærer det Hele, og Jer, der bærer Landets Styrke og Stolthed! — Jo I ser saadan ud! Se bare paa hverandre, som I der staar med dinglende Ben og dirrende Kæber og Øjne, der endnu er fortinnede af Sviren fra i Nat og i Gaar — og i Forgaars! Hvad er det for et Arbejde I har at kro Jer af? — at I Dag ud, Dag ind har drevet fra Skænk til Skænk og ladet lidt af Jeres Smule Forstand blive liggende paa Bunden af hvert Glas, man har sat for Jer? *I* kalder Jer Arbejdere, I, der ikke kan

holde fast paa Værktøjet med Jeres klamme rystende Labber, længere end Halsen er vaad af den sidste Slurk Brændevin, I, der holder Blaa-Mandag syv Gange om Ugen og kun kommer paa Værkstedet for at lokke Jeres Kammerater ud i det Dynd, hvor I selv ligger og søler. Naa saa det er saadanne Karle, man kalder: Folket!

Blegnæb (farer frem). Stop nu! Lad os inte faa mere af den Tønde!

Coupeau (rolig). Aa jo! Lad ham bare tale!

Støvleskaftet (revet med). Han har Lov at tale — det siger jeg!

Røde-Bibi. Men han har inte Lov at skamskænde Folket!

Gouget. Hvem er det der skamskænder Folket? Er det mig eller er det Jer? — Jeg har kun taget det i Forsvar. I siger, at Folket, det er Drukkenbolte, som tyller Gift i sig til de kommer paa Fattighuset eller i Daarekisten — I siger, at Folket, det er Dagdrivere, der lader deres Koner sidde og sulte og deres Børn løbe og tigge, til de lærer at stjæle. Det siger I, men jeg siger: Nej! Det er Løgn og Bagvaskelse! De Uslinger, som I kalder Folket, de er kun Udskud, der bringer Folkets Navn i Vanrygte. Folket, det er de Folk, som gør deres Pligt, det er de Folk, som arbejder, enten de er rige eller fattige, og arbejder baade for sig selv og for de Andre, det er dem, som sørger for at deres Børn kommer frem i Verden — længere frem end de selv har naaet! — og det er dem, der sørger for, at hele Landet

kan gaa frem til Lykke og Ære — Men de Folk, dem træffer I bedst paa deres Værksteder. De andre kan I finde derinde ... i »Faldgruben«.

Alle (undtagen Drankerne). Bravo! Bravo!

Gervaise. Det var talt, som en brav Mand skal tale.

Coupeau. Ja lige ud af mit Hjærte!

Gervaise. Saa De tør love mig, at jeg aldrig skal behøve at søge Dem mellem »de Andre« — dem derinde!

Coupeau. Derfor kan De være rolig, Gervaise — jeg holder altfor meget af Dem.

Gervaise. Naa! — Naar De er sikker paa det ...

Coupeau. Saa ...

Gervaise. Siger jeg — Ja!

Coupeau (ellevild). Og saa gifter vi os!

Gervaise. Ja Vorherre maa tilgive os, hvis det er galt, hvad vi gør.

Gouget. Og nu til Værkstedet! — Plads for Arbejderne, I Andre!

Støvleskaftet. Af Vejen, I Dagdrivere!

Mængden (i Munden paa hinanden). Smeden leve! Bravo Smed! Gouget leve! Væk med de Andre!

(Bifaldsraab fra alle Kanter. Drankerne puffes til Side. Gervaise giver Coupeau Armen. Gouget i Midten af Gruppen. Tableau).

FJERDE TABLEAU.

»*Pengemøllen*«.

En stor Beværtningshave. Til Venstre op i Baggrunden Lysthuse. Til Højre Restavrationsbygningen.

FØRSTE SCENE.

Lantier. Adolphe. Opvartere.

(Adolphe giver Ordrer til Opvarterne; der stilles Borde og Stole i Lysthusene. Lantier sidder ved et Bord til Højre, læsende i en Avis med et Absintglas foran sig.)

Adolphe. Saa skynd Jer dog for en Ulykke! Nu har vi strax det andet Brudefølge! (Til Lantier.) Ønsker Herren, at der skal dækkes derinde eller i et af Lysthusene.

Lantier. I et Lysthus.

Adolphe. Ønsker Herren at spise straks?

Lantier. Straks!

Adolphe (raaber): En Kuvert i Nr. 8! — (Til Lantier.) Vær saa artig!

Lantier. Tak! (Rejser sig. Der ringes udenfor).

Stemmer. Opvarter! Opvarter!

Adolphe. Men saa skynd Jer dog! Er I døve?

ANDEN SCENE.

Adolphe. Gouget. Md. Gouget.

Md. Gouget. Men hvad er nu dette for et Sted.

Gouget. Det er en udmærket Restavration, lille Moder! »Pengemøllen« hedder den.

Md. Gouget. Men hvad skal vi her? —

Gouget. Spise til Middag har jeg betænkt! (Til Adolphe.) De har vel Plads til os herude.

Adolphe. Herude — — Jo — Endnu er Lysthuset Numer 4 ledigt!

Md. Gouget. De har altsaa mange Gæster i Dag?

Adolphe. Næsten flere end vi kan overkomme! Det er Lørdag, og vi har oven i Købet to Bryllupper. Det ene Selskab er allerede oppe i Salen, og det andet venter vi hvert Øjeblik. Her er hverken Ro Dag eller Nat. (Raaber.) To Kuverter i Nr. 4! Men lidt muntert! (Løber ud.)

TREDJE SCENE.

Gouget. Md. Gouget.

Md. Gouget. Havde vi nu ikke gjort bedre i at spise hjemme?

Gouget. Nej, kære Moder! Jeg vilde jo gøre mig en glad Dag, og for at den skulde være rigtig glad, maatte ogsaa Du være fri for al Ulejlighed — nu skal Du blive opvartet af alle disse friserede

Herrer og trakteret med alle Dine Livretter, og naar saa det er gjort — saa skal vi gaa i Teatret og more os rigtig godt.

Md. Gouget. Du forkæler Din gamle Moder! — Jeg vilde blot ønske, at Du havde en ung køn Kone at gaa i Teatret med...

Gouget. Det faar jeg nok, naar min Tid kommer. Nu skal jeg jo snart selv være Mester, og saa maa vi vel tænke paa det med.

Md. Gouget. Du har maaske allerede en i Baghaanden.

Gouget. Nej saa langt er jeg endnu ikke kommet. Jeg har blot begyndt at se efter en.

(De gaar mod Baggrunden og forsvinder i et af Lysthusene.)

FJERDE SCENE.

Støvleskaftet og Røde-Bibi, fulgte af Adolphe.

Støvleskaftet. Sikken Hede! Puh!

Adolphe. Herrerne ønsker? —

Støvleskaftet. Vi ønsker at komme til Hr. Coupeaus Bryllup, og det er der vel ikke Noget i Vejen for, da han har indbudt os? —

Adolphe. Om Forladelse! (Vil svinge sig bort.)

Støvleskaftet. Aa vent lidt! — Naar skal der spises?

Adolphe. Seks præcise!

Støvleskaftet. Først om en hel halv Time — Tak! Saa længe agter jeg ikke at faste.

Røde-Bibi. Og tørste.

Støvleskaftet. Vil De snarest muligt give os noget Ost og Brød til at fordrive Tiden med.

Adolphe. Øjeblikkelig!

Røde-Bibi. Og noget Vin.

Adolphe. En Flaske? —

Røde-Bibi. Flaske eller Kruse, det kommer ud paa Et, naar vi bare faar en Pot pr. Mand!

Adolphe. Som De befaler. (Løber ud.)

Røde-Bibi. Puh! Sikken en Hede og sikken en Tørst! Jeg var lige ved at gøre Holdt henne ved Vandposten.

Støvleskaftet. Og sikken en Lykke, at jeg var med og forhindrede den Skandale! Tænk om Folk havde set Dig drikke Gaasevin!

(Adolphe bringer to Litrer, Brød og Ost.)

Støvleskaftet. Hør Opvarter! Hvad er dette for Noget.

Adolphe (forundret). Det — det — det er et Brød.

Støvleskaftet. Maa jeg spørge, anser De mig for en Englænder, der kun spiser Brød for et Syns Skyld? — Maa jeg bede om et Brød, et rigtigt Brød, et helt Brød.

(Adolphe bukker og løber ud.)

Støvleskaftet. Saadan skal man tage disse Herrer! Man skal ikke lade sig spise af med det, som de finder for godt. (Adolphe bringer et vældigt Brød.) Ja se det er et Brød! Det kan man hjælpe sig med...

Røde-Bibi. Selv om man var Kanonér og manglede en Ladestok!

FEMTE SCENE.

De Forrige. Blegnæb.

Blegnæb (fra Restavrationen). Opvarter! — Ser De ikke lidt op til Selskabet! Der er saa Mange, som længes efter Dem.

Adolphe. Jeg er der — i dette Nu! (Løber ind.)

Røde-Bibi (overrasket). Blegnæb!

Blegnæb (ligeledes). Røde-Bibi — og vort eget Støvleskaft!

Støvleskaftet. Hvad gør Du her.

Blegnæb. Jeg gør Poisson den Ære at være med ved hans Bryllupsgilde.

Røde-Bibi. Og vi skal være med til Coupeaus.

Blegnæb (leende). Nej, det er udmærket: To Bryllupper paa en Gang og paa samme Sted! Stille! Der kommer vor Brud — hun har ingen Anelse derom. Det skal more mig at fortælle hende den Spas.

SJETTE SCENE.

De Forrige. Virginie.

Virginie (i Brudedragt med hvid Brystbuket — i Baggrunden). Opvarter! — Nej her er heller ingen!

Røde-Bibi (til Støvleskaft, forbavset). Nej vil Du se! — Hun møder nok saa kæk med den hvide Buket i Brystet — hvad skal det betyde?

Støvleskaftet. Hys! Lad os inte tale om, hvad den skulde betyde! Der maa være godt Køb paa Orangeblomster i Aar.

Blegnæb. Véd De, Madam Poisson, at der er en Veninde af Dem, som ogsaa har Selskab her i Dag?

Virginie. Nej! Hvem er det?

Blegnæb. Den lille Madam Gervaise — hun har Bryllup med Coupeau.

Virginie (først heftig — siden med et ligegyldigt Smil). Her!! — Her? — — Ja saa!

Støvleskaftet (til Røde-Bibi). Saa' Du, hvor glad hun blev!

Røde-Bibi. Det var godt, at hun ikke havde hende mellem Tænderne, da hun fik det at vide.

Virginie. Det er vel et stort Bryllup?

Blegnæb. Her har De to af Gæsterne! (Hilsener.)

Røde-Bibi. Vi er tolv Personer i alt: Coupeaus Svoger: Guldsmed Lorilleux med Kone — Værten, hvor de skal bo: Hr. Madinier — Madame Boche — Jomfru Rémanjou — og nogle andre pene Folk.

Virginie. Det er jo et helt Optog!

Støvleskaftet. Ja vi venter dem hvert Øjeblik. (Til Røde-Bibi.) Skal vi gaa ud og se efter dem?

Blegnæb. Ja lad os det! Jeg kommer straks igen, Madam Poisson. (De Tre gaar.)

SYVENDE SCENE.

Virginie — straks efter Lantier.

Virginie. Ikke engang i Dag skal jeg kunne undgaa dette Fruentimmer! Hvorfor skal hun nu holde Bryllup her? — (Lantier kommer ud fra Lysthuset, nærmer sig langsomt og lægger Haanden paa hendes Skulder, hun vender sig.) De ogsaa! — Hvad gør De her?

Lantier. Spiser til Middag.

Virginie. Men vidste De da ikke...

Lantier. Jo—o, jeg vidste, at der skulde staa to Bryllupper paa Pengemøllen i Dag — ellers kan det gærne være, at jeg havde spist paa en anden Restavration! Det er altid morsomt at se gamle Bekendte igen.

Virginie. Naturligvis! Man glemmer ikke saa let sin første Kærlighed —

Lantier. Men man glemmer den dog for den anden — i alt Fald indtil Videre! — De véd jo bedst, at det var mig, der ikke vilde have hende!

Virginie. Puh! Man har før hørt, at Folk er blevet forelskede i den, de ikke har villet have. Nu er jo Gervaise gift med en Anden —

Lantier. Det er De jo ogsaa! — Det lader til, at De hader hende rigtig trofast!

Virginie. Ja! Jeg hader hende. Og De elsker hende?

Lantier. Hvorfor spørger De derom?

Virginie. Fordi jeg ikke taaler at Nogen elsker den, som jeg hader!

Lantier. Se, se! Det kan jo blive meget ubehageligt for denne prægtige Coupeau! Naa, for hans Skyld skal vi ikke blive uenige. Ham under jeg alt Muligt!

Virginie. Men hende?

Lantier. De er saa nysgærrig, Madam Poisson! — Det er sandt: Jeg gratulerer! (Bukker skødesløst og gør Mine til at gaa.)

Virginie. Tak! — og — Farvel!

Lantier. Nej — jeg gaar ikke endnu! Her er ganske morsomt! (Gaar ind mellem Lysthusene.)

Virginie. Han elsker hende endnu. Det er tydeligt nok. Aa denne Gervaise! — Jeg véd ikke, om jeg kan holde Styr paa mig, hvis vi mødes her. (Larm udenfor — hun skynder sig ind.)

OTTENDE SCENE.

Støvleskaftet. Røde-Bibi. Blegnæb. Siden Bazouge og Adolphe.

Røde-Bibi. Kan Du begribe, hvor de bliver af?

Støvleskaftet. Nu synes jeg nok, at de kunde have samlet tilstrækkelig Appetit!

Blegnæb. Der er de. (Støj udenfor.) Hør bare!

Bazouge (noget beruset). Lømmel ... Dromme ... dar! Saadan en Grønskolling!

Blegnæb. Er det en af de pene Folk, I talte om?

Støvleskaftet. Nej, det er nok en enlig Herre, der holder sig selv med Selskab.

Bazouge. Opvarter! Lad mig faa . . . al den Mad I har . . . og hundrede Tusind Flasker Macon — af den daarligste! — for den bedste er lige saa daarlig! (Gaar ind mellem Lysthusene.)

Røde-Bibi. Sikken en Bjørn, han møder med!

Adolphe. Han! Nej, han er aldrig anderledes! Det er gamle Bazouge. Saadan har han været de tyve Aar, jeg har kendt ham! —

Støvleskaftet. Hvad siger Du til det, Bibi! — Tyve Aar! — Det kalder jeg en sejglivet Bjørn.

(Støj og Snakken udenfor.)

Blegnæb. Denne Gang tager vi ikke fejl. Der er de.

NIENDE SCENE.

De Forrige. Coupeau og Gervaise. Hr. og Md. Lorilleux. Madinier. Jomfru Rémanjou. Md. Boche og andre Indbudne kommer ind i larmende og komisk Optog (under Musik).

Coupeau (med Gervaise under Armen). Naa, endelig naade vi da saa langt! Det var en varm Tour! Hvad? —

Lorilleux (gnaven — tørrer sin Pande). Ja det skal jeg bevidne! Værre Paafund har jeg aldrig hørt!

Md. Boche (leende). Nej jeg havde rigtignok aldrig troet, at Coupeau kunde faa saadanne Indfald! Trække af med os gennem alle de mange Hundrede store Sale, der er fulde af Malerier og Galerier og Gibsdukker og alt det andet Tøjeri deroppe i Louvre, og saa til Sidst slæbe os op paa

Toppen af denne skrækkelige Vendôme-Søjle — huh! Der var saa mørkt inden i den, at der var En som tog mig om Halsen og kyssede mig.

Støvleskaftet (galant). Det har været En, der tog fejl! (Hvisker til hende.) Naturligvis Brudgommen!

(Begge ler.)

Gervaise (til Coupeau, der vil kysse hende). Nej, lad være! — Ser Du ikke, hvor de ler ad os. (Gaar mod Midten af Scenen.)

Coupeau (til Md. Boche). Ja Noget maatte man jo hitte paa for at fordrive den lange Tid mellem Vielsen og Middagsbordet.

Lorilleux (ser paa sit Uhr). Det kan saamænd vare længe endnu, inden vi kommer til Bords! Du skulde se at hitte paa noget Mere.

Coupeau. Ja hvad siger De om en lille Forfriskning, førend vi gaar derop? — Hejda Opvarter! Lad os faa noget Øl...

Fru Lorilleux (stødt). Øl — vil Du byde Damerne Øl?

Coupeau. Nej nej! Lad mig dog tale ud! (Til Opvarteren). ... og Solbærsaft og Isvand til Damerne.

Adolphe. Paa Øjeblikket!

Lorilleux (i Samtale med Madinier). Naa — det bliver jo hans Sag. I det Kapitel maa Enhver raade sig selv. (Til sin Kone). Ikke sandt? Du kan bevidne, at vi ikke har sagt saa meget som et Ord til Din Broder i Anledning af dette mærkværdige Parti!

Fru Lorilleux. Nej, ikke en Stavelse — Saadan Noget skal man aldrig blande sig i: Det har man kun Skam til Tak for! — Han har jo sin Smag, og vi har vores. Er hun god nok til ham, saa maa hun jo ogsaa være god nok til os! (venlig til Gervaise.) Naa hvordan har De det efter den skrækkelige Tour?

Gervaise (lidt forundret). Tak — jeg har det meget godt!

Fru Lorilleux. Ja for den var rigtignok ikke for svagelige Folk! Jeg havde saa ondt af Dem, da De skulde op ad alle de Trapper — ja det var maaske dumt af mig — men jeg skal sige Dem, man kan godt have Anlæg til en Hjærtesygdom, uden at man selv mærker det! Ikke sandt Lorilleux: Du har vist lagt Mærke til, hvor paafaldende vor Svigerinde ligner Therese? — De husker nok den stakkels Therese paa Kvisten — hende, der døde saa pludselig!

Lorilleux. Tal ikke om det! Den Lighed har sat mig i ondt Humør hele Dagen. —

Gervaise (afsides) Hvor de er elskværdige! —

TIENDE SCENE.

De Forrige. Virginie. Poisson.

Virginie (kommer ud af Restavrationen.) Men Opvarter dog! Hvor længe vil De lade os vente?

Gervaise (afsides). Virginie!

Coupeau. Hvad fejler Dig!

Gervaise. Mig? — Aa, det var ikke Noget.

Støvleskaftet (afsides til Bibi). Nu skal Du se paa Løjer!

Virginie (fuldstændig selvbehersket). Ih se god Dag, Madam Coupeau! — Det var et uventet Træf, at vi To skulde mødes her paa vor Bryllupsdag!

Gervaise. Hvad! De har ogsaa...

Virginie. Som De ser! — Der kommer min Mand!

Gervaise (lettet). Ah!

Virginie (til Poisson). Madam Coupeau og jeg er gamle Bekendte — der har rigtignok været en Kurre paa Traaden mellem os, men det haaber jeg maa være glemt paa en Dag som denne! (Rækker Haanden ud.)

Gervaise. Er det Deres Alvor? — Jeg glemmer det saa gærne!

Virginie. Godt! Saa har der aldrig været Noget imellem os, og saa vil vi være Veninder — rigtig gode Veninder!

Gervaise. Jeg skal gøre mit Bedste for at vi kan blive det.

Støvleskaftet (afsides). Saa det blev Enden! Den tror jeg ikke paa!

Virginie. Maa jeg saa forestille Dem min Mand, Hr. Poisson!

Gervaise. Og her er min Mand: Hr. Coupeau!

Poisson (med stram militær Holdning). Det glæder mig at gøre Deres Bekendtskab.

Coupeau. Mig i lige Maade at gøre Deres — maa jeg forestille mine Venner og Kammerater for Dem. (Bibi, Blegnæb og Støvleskaft præsenteres — stum Scene.)

Blegnæb (afsides til Bibi). Han siger ikke meget —

Røde-Bibi (afsides til de Andre). Men det, han siger, det mener han vist!

Støvleskaftet. Bare Madammen gjorde ligesaa. (Højt). Men naar vi nu er saa gode Venner og Veninder, saa synes jeg, det maatte være morsommere at holde et stort dobbelt Bryllup end to smaa enkelte.

Virginie. Ja det var et udmærket Indfald — finder jeg.

Coupeau (glad til Poisson). Udmærket!

Poisson (stiv). Udmærket.

Adolphe (begejstret). Udmærket!

Coupeau. Opvarter! Kan vi slaa begge Selskaberne sammen? (Dansemusik bag Scenen.)

Adolphe. Begge Selskaberne — Lad mig se! — to Gange tolv er fire og tyve! — Udmærket! Om et Par Sekunder skal der være dækket! (Vil løbe ind).

Coupeau. Holdt! Hvad er dette?

Adolphe. Musik fra Dansepladsen nede i Haven.

Støvleskaftet. Her er en Danseplads! — Saa kan vi jo tage os en Kvadrille i de to Sekunder!

Alle. Ja! En Kvadrille! (De danser ud i Række.)

Coupeau (til Gervaise). Vil Du ikke danse med?

Gervaise. Nej, lad mig hvile mig et Øjeblik. Jeg blev lidt svimmel før, men det gaar snart over. Gaa Du kun ned til de Andre, saa kommer jeg om Lidt!

Coupeau. Som Du vil, men lad mig ikke vente for længe! (Efter de Andre.)

ELLEVTE SCENE.

Gervaise. Lantier.

Gervaise (siddende). Alt løber rundt, og det sortner for mine Øjne! — At jeg skulde mødes her med denne Virginie . . . holde Bryllup tillige med hende . . . Huh! Det var et stygt Varsel! Jeg var saa glad, saa lykkelig, som jeg aldrig har været — men da jeg saa' hende, var det ligesom Alt det, jeg har lidt, kom tilbage igen, meget, meget værre end før . . . Men nej! Jeg vil ikke tænke paa det, som er forbi! Nu vil jeg kun se fremad og skønne paa min Lykke! (Idet hun rejser sig og gør et Skridt frem, staar Lantier foran hende.)

Lantier. God Dag, Madam Coupeau.

Gervaise (farer forfærdet tilbage). Lantier!

Lantier. Lantier, som Du ser. Kan det forundre Dig.

Gervaise (imponeret). Hvor tør De vove . . .

Lantier. At ønske en gammel Veninde til Lykke i Anledning af Dagens Højtidelighed? — Det har jeg dog vel Lov til!

Gervaise. Nej — efter hvad De har gjort mod mig, har De ikke Lov til at komme for mine Øjne.

Lantier. Naa, lad gaa! Jeg erkender, at jeg har handlet uforsvarligt imod Dig. Jeg har ogsaa fortrudt det, men da var det forsilde: Nu er Du jo Madam Coupeau! Hvorfor har Du skyndt Dig saa meget med at blive det?

Gervaise. Jeg skylder Dem ingen Svar! Mellem Dem og mig er Alt forbi.

Lantier. Tværtimod! Kærligheden gaar ikke saadan over. Nu skal den først begynde for Alvor. For Fremtiden skal Du se, hvilken Ven jeg skal blive Dig.

Gervaise. Gaa! Eller jeg kalder...

Lantier. Paa Hr. Ægtemanden? — Vær saa god! Kald kun alle Bryllupsgæsterne sammen, og fortæl Dem hvem jeg er, og hvorfor Du er saa vred: ... Kan Du se! Du kalder ikke! — Du indser, at det er bedst, vi To bliver ved at være gode Venner.

Gervaise. Lantier! Hav Medlidenhed med mig, og gaa!

Lantier. Saadan! Nu kender jeg min lille Gervaise igen. Vi skal bare være venlige og føjelige mod hverandre, saa kan alt blive godt endnu! Du kysser mig pent og siger Farvel, og jeg forsvinder paa Øjeblikket. (Tager hende om Livet, hun river sig løs, han forfølger hende og griber hendes Arm.)

Gervaise. Slip mig! Lad mig i Fred!

TOLVTE SCENE.

De Forrige. Gouget.

Gouget (rolig). Lad hende i Fred! Og det straks.

Lantier (højrøstet). Hvad vil De? — Bland De Dem ikke i mine Sager.

Gouget. Sagte! Sagte! Det er netop min Sag at tage mig af de Uslinger, der overfalder Fruentimmer.

Lantier. Uslinger!

Gouget. Jeg sagde: Usling! — (Bydende.) Afsted!

Lantier (nærgaaende). Naa saa De tror, at jeg saadan lader mig skræmme!

Gouget. Jeg tror, at hvis De vil gaa herfra med hele Lemmer, saa skulde De skynde Dem.

Lantier (skifter Tone). Godt! — Jeg giver mig nødig af med Slagsbrødre — (Gaar langsomt, men vender sig ved Udgangen.) men vi To træffes nok en anden Gang! (Gaar.)

TRETTENDE SCENE.

Gouget. Gervaise.

Gouget. Se saa! Tag De nu min Arm, og bryd Dem ikke mere om ham!

Gervaise. O hvor jeg takker Dem, Hr. Gouget!

Gouget. Hvad, De kender mit Navn?

Gervaise. Ja, jeg har set Dem en Morgen, da De hentede nogle af Deres Folk fra »Faldgruben«.

Gouget (smilende). Det maa jeg saa tidt!

Gervaise. Hvor det var smukt, at De tog mig i Forsvar — mig, som De slet ikke kender! — Bare De nu ikke maa faa Fortræd deraf! De véd ikke, hvor ond og hævngærrig han er.

Gouget. Aa, han er ikke farlig! Den, der bruger Magt mod en Kvinde, kommer aldrig en Mand for nær. — Det saa' De jo.

Gervaise. Ja jeg saa' nok, at han blev bange for Dem, men De maa endelig tage Dem i Agt for ham alligevel!

Gouget. De har et godt lille Hjærte, mærker jeg! — Naa det havde jeg Dem da ogsaa mistænkt for.

Gervaise. Mig? —

Gouget. Ja er det ikke underligt nok, at jeg skulde gøre Deres Bekendtskab paa den Maade? Jeg har — saadan ganske tilfældig — set Dem flere Gange i den sidste Tid, men ikke vidst hvem De var.

Gervaise. Jeg hedder Gervaise Coupeau.

Gouget. Coupeau — nu husker jeg, at De en Dag fulgtes med Blikkenslageren. Er De i Familie med ham...

Gervaise. Ja — det er min Mand! Vi holder Bryllup i Dag.

Gouget (slipper hendes Arm). Ja saa!

Gervaise. Og han vilde vist blive lige saa glad som jeg, hvis De vilde gøre os den Ære at være vor Gæst...

Gouget. Tak, det kan jeg ikke. Jeg er her med min Moder, og vi skal tilbringe vor Aften sammen! — — Det var mig rigtig kært, at jeg traf Dem, og det skulde være mig endnu kærere, hvis jeg en anden Gang kan være Dem til Tjeneste paa nogen Maade!

Gervaise. De har allerede gjort mig en Tjeneste, som jeg aldrig vil glemme!

Gouget. Farvel!

Gervaise. Farvel og Tak! Tusind Tak!

Gouget (afsides). Saa hun er gift! — Det var Skade! (Gaar.)

FJORTENDE SCENE.

Gervaise. Coupeau. Virginie. Alle de Indbudne kommer dansende ind. Der danner sig en Kvadrille paa Scenen.

Coupeau (kommer ind med Virginie). Nu er der kommet Humør i Selskabet! (Til Gervaise.) Du kom ikke?

Gervaise. Jeg var saa træt!

Adolphe (i Døren til Restavrationen). Mine Damer og Herrer! Der er serveret! (Musiken høres stærkere.)

Md. Boche. Lad os dog først blive færdig med Kvadrillen.

Støvleskaftet. Hun levner ikke en Takt. — Nu er det Dig, Bibi.

Røde-Bibi (figurerer). God Dag igen . . . og Farvel med det Samme!

Blegnæb (ligeledes). Tak! Hils hjemme!

Coupeau (til Gervaise). Vil Du slet ikke danse ...

Gervaise (med en svimlende Bevægelse). Nej — jeg tør ikke!

Virginie. Saa dans med mig, Hr. Coupeau!

Blegnæb. Nu er det os Fire. (Danser ud med sin Dame mod Støvleskaftet og Md. Boche. Med Et styrter Bazouge midt ind i Kvadrillen og danser med. Damerne skriger og de Dansende spredes.)

FEMTENDE SCENE.

De Forrige. Bazouge.

Bazouge (vildt figurerende midt paa Scenen). Hvad gaar der af Jer! Videre bare! Naa, I kan inte Mere? — Godt! Saa danser jeg med hende der. (Nærmer sig Gervaise.) Hvem jeg er? Jeg er den store Troldmand Bazouge.

Gervaise. Kom mig ikke nær! — Coupeau! (Søger forskrækket Tilflugt i hans Arme.)

Coupeau. Men skaf os dog af med den gale Mand!

Bazouge. Galmand! Nej jeg er en Vismand, er jeg. (Til Gervaise.) Tag Dig i Agt for ham der! (Peger paa Coupeau.) For han bliver meget, meget værre end jeg!

Gervaise (udstøder et Skrig og besvimer. Alle stimler sammen om hende. Opvarterne søger at faa Bazouge bort.)

TREDJE AKT.

FEMTE TABLEAU.

Paa Stilladset.

En Arbejdsplads bedækket med store tilhugne Sten. Paa et Hus, som man er i Færd med at paabygge en ny Etage, hænger et stort Stillads. I Baggrunden et Plankeværk og Udsigt til en Gade.

FØRSTE SCENE.

Røde-Bibi. Blegnæb. Tre Murere, der arbejder paa Stilladset. Coupeau skærer Zinkplader til paa et Bord til Højre.

Røde-Bibi (oppe paa Stilladset i 1ste Etage modtager Mursten fra Blegnæb, der staar paa en Stige og igen faar dem fra en Haandlanger nedenfor). Hvad kan Klokken være, Kammerat!

Blegnæb. Den kan være mange forskellige Ting — min Klokke den er for Exempel . . . udestaaende.

Røde-Bibi. Hvad tror Du den staar paa — saadan omtrent?

Blegnæb. Det maa Du spørge Lantier om — han fik Sedlen.

Røde-Bibi. Og hvor er Lantier blevet af? Det véd hverken Du eller jeg.

Blegnæb. Nej, de siger, at han skal være rejst til England.

Røde-Bibi. En Spand Vand — Du dernede!

(En Haandlanger gaar op med en Spand — Blegnæb, der vil give ham Plads, slaar Albuen ind i en Rude, der gaar i Stykker.)

Coupeau. »Ruder ud« — sa' Glarmesteren!

Blegnæb. Nej, det var Ruder ind — og det til Madam Poisson oven i Købet.

ANDEN SCENE.

De Forrige og Virginie.

Virginie (aabner Vinduet). Hvad skal det betyde?

Blegnæb. Det var bare en Rude, der sprang. Bryd Dem ikke om det, Madam Poisson! Der skal nye Vinduer ind alligevel.

Virginie. Ja, det er godt nok; men jeg er ikke tjent med at have Stuen fuld af Kalkstøv.

Røde-Bibi. Nu skal De snart slippe for baade Kalk og Murere. Alt er færdigt lige op til Tagrenden. Ikke sandt, Coupeau?

Coupeau. Jo vel! (ser op.) God Dag, Madam Poisson! — Naa, hvordan lever Manden?

Virginie. Jo Tak! Han har travlt som sædvanligt — nu venter han da endelig at komme ind under Politiet!

Røde-Bibi. Det er mærkeligt nok: der er Nogen, som kan gaa i Aarvis og inte komme paa Kammeret, hvor gerne de vil, og Andre, som saa gruelig nødig vil den Vej — dem ta'r de i Kraven og trækker derop!

Virginie. Slaa mig nu ikke de andre Ruder ind! (forsvinder.)

TREDJE SCENE.

De Forrige. Støvleskaftet.

Støvleskaftet (med sit Værktøj). Se, der er jo Coupeau. God Dag, Gamle! Alt vel?

Coupeau. Ved det Gamle, som Du ser.

Støvleskaftet. Og Familien?

Coupeau. Brillant. Baade Gervaise og den lille Nana er saa friske og glade, at det er en Fornøjelse.

Støvleskaftet. Ja, Du er lykkelig, Du.

Coupeau. Saamænd! Det var Skam, om jeg vilde klage. I de syv Aar, jeg har været gift, er alting gaaet over Forventning.

Støvleskaftet. Ak ja! — Tænk hvor godt vi Mennesker kunde have det Allesammen — naar Ingen af os led af denne skrækkelige Tørst ... som Du jo er saa heldig at være fri for.

Coupeau. Skal Du nu hen og slukke den igen?

Støvleskaftet. Nej, jeg skal herop og arbejde! (man hører en Klokke slaa 3 Slag.)

Røde-Bibi. Se saa! Nu slog Klokken.

Blegnæb. Det var kun 3 Kvarter.

Røde-Bibi. Netop! Vi skal jo ogsaa have Tid til at komme ned. (Raaber op til Murerne ovenfor:) Frokost!

Murere ovenfor. Ja vel! (alle gaar ned.)

Støvleskaftet. Det var svært, hvor tidligt I gør Jer færdige.

Blegnæb. Synes Du det! Ja, vi har jo ogsaa begyndt lidt tidligere, end Du! (gaar tilligemed Røde-Bibi hen til Spanden til Højre, hvor de vasker Hænderne.) Gaar Du med hen og spiser Frokost?

Støvleskaftet. Lad gaa! — Naar I vil vente, til jeg faar lagt Værktøjet op paa Stilladset! (gaar op.)

Blegnæb (til Coupeau). Følger Du ikke med?

Coupeau. Nej Tak! Mig bringer man min Frokost. — Men hvor Pokker bliver dog Zidore af med Pladerne?

Røde-Bibi. Er det Din Læredreng, Du spørger efter? — Han staar omme bag Plankeværket og spiller Klink med et Par Kammerater.

Coupeau. Saa faar jeg nok hente ham! (gaar.)

FJERDE SCENE.

Røde-Bibi. Blegnæb. Støvleskaftet. Siden Virginie.

Blegnæb (til Støvleskaftet). Naa! kommer Du saa?

Støvleskaftet (paa det øverste Stillads). Ja, giv Tid bare! Her kan man jo brække Halsen, naar man ikke ser sig for! Kalder I det et forsvarligt Stillads? Det ene Brædt ligger jo løst og vipper.

Røde-Bibi. Ja, det er det midterste til Højre, vi véd det nok!

Støvleskaftet. Naa, *I* véd det! Tak skal I ha'! Men mig siger I ikke Varsko! I er nogle rare Venner! Sikken en Kulbøtte, jeg der kunde

have kommet til at gøre. Det er nok bedst, at jeg slaar det fast med det samme!

Blegnæb. Det kan Du jo gøre, naar Du kommer derop igen! Skynd Dig nu bare, ellers bliver Snapserne kolde!

Støvleskaftet. Naa! (gaar nedad.) Der skal jo Ingen herop, førend vi kommer tilbage.

Røde-Bibi. Nej, vi følges jo ad allesammen.

Støvleskaftet (kommer ned). Hvor er Coupeau?

Blegnæb. Han løb efter sin Læredreng.

Støvleskaftet. Har I advaret dem?

Røde-Bibi. Ne—j! Du siger Noget — men der kommer Mad. Poisson!

Virginie (kommer ud af Huset).

Støvleskaftet. Bliver De her, Madam Poisson?

Virginie. Jeg? — Ja, jeg har taget mit Sytøj herned i Skyggen og bliver her for det Første — Hvorfor?

Støvleskaftet. Fordi vi saa vilde bede Dem sige til Coupeau, at han skal tage sig iagt, naar han gaar op paa Stilladset.

Virginie. For hvad?

Støvleskaftet. For at gøre Luftspring! Der er et Brædt løst.

Virginie. Uh! — Jo, det skal jeg nok sige ham! Nu løber jeg blot ind til Portneren og laaner en Stol! (Hun gaar ind. Arbejderne gaa ud. I det Samme kommer Coupeau fra den modsatte Side med Zidore).

FEMTE SCENE.

Coupeau. Zidore.

Coupeau (trækker Drengen i Ørerne). Naa, saadan skal man altsaa hente Dig, naar man vil Dig noget?

Zidore. O nej, nej! Inte saadan! (Coupeau slipper.) Meget hellere i Kraven end i Ørerne!

Coupeau. Nej, Du skal netop trækkes i Ørerne for at man kan se, hvad Du er for en lille doven Æsel! Naa! Spring nu op og læg Jernene i Ilden. Tag dette Rør med og læg det deroppe.

Zidore. Paa Stilladset?

Coupeau. Nej, paa Loftet. Du har ikke Noget paa Stilladset at gøre. Forstaar Du?

Zidore. Uh, ja! (tager sig til Ørerne og vil løbe op ad Stigen.)

Coupeau. Hvad skal Du der? — Gaa Du op ad Trapperne med dine Pakkenilliker — ellers skal jeg hjælpe Dig! (Zidore gaar ind i Huset. Coupeau gaar til sit Arbejde.) . . . Nu skal man oven i Købet være Barnepige for saadan en lang Knægt! — ret som om man ikke havde Andet at bestille.

SJETTE SCENE.

Coupeau. Gervaise. Nana. Zidore (paa Loftet). Siden Virginie.

Nana. Fa'er! Fa'er! Her kommer vi med Frokosten.

Coupeau. Naa, er I endelig der! (kysser Nana.) God Morgen, min Tøs!

Nana. God Dag, lille Fa'er!

Gervaise. Kommer vi for silde?

Coupeau (kysser hende). Nej, I kommer lige tilpas! Jeg har netop nu en drabelig Appetit.

Gervaise. Hvor vil Du sidde?

Coupeau. Der! (peger paa en stor Stenblok.)

Nana. Jeg skal hjælpe Moder! (faar af Gervaise en Serviet, som hun breder ud over Stenen foran Coupeau, der har sat sig paa en lavere Sten.)

Zidore (oppe paa Loftet). Nu er det altsammen heroppe.

Coupeau. Godt. Sørg saa for, at Jernene er varme, til jeg faar spist! (til Gervaise) Naa, lille Mama! hvad trakterer Du med i Dag?

Gervaise. Kødsuppe og Lammeragout!

Coupeau. Hillemænd!

Nana. Og Salat, som jeg har lavet! Moder har sagt, at den er udmærket.

Coupeau. Er Du allerede saa flink! (idet han modtager Suppen, som Gervaise har øst op — til Nana:) Ja, Du har vel allerede spist?

Nana. Ja, med Moder.

Gervaise. Det vil sige: Suppen vilde ikke smage Jomfruen!

Coupeau. Hvad hører jeg! — Vil Du ikke spise Suppe? — Og der er Ingenting, som de smaa Piger bliver saa store af som af at spise Suppe.

Nana. Er det virkelig sandt?

Coupeau. Ja, det kan Du stole paa! (sætter Nana paa sit Knæ.)

Nana (rider). Hop, Hop, Hop!

Gervaise. Nej, lad nu Din Fader spise i Ro!

Coupeau (ler og lader hende ride).

Saadan rider Rytteren,
Først i Skridt,
Men om Lidt
I Trav, i Trav,
For han har Jav,
Og saa Hophop
I Gallop, i Gallop!

Nana. Mer!

Gervaise. Gaa nu! Din Fader faar jo ingen Mad!

Nana (til Coupeau). Skal jeg hjælpe Dig at spise Suppen!

Coupeau (giver hende en Skefuld). Ja, men smag paa den først.

Nana. Den smager dejligt!

Coupeau. Der kan Du se! Hvorfor vilde Du ikke spise den før?

Nana (hopper ned af hans Knæ). Fordi jeg ikke vidste, at man blev stor af den! (løber hen og leger med Blikstrimlerne.)

Coupeau (til Gervaise, der har sat sig paa Stenblokken). Det var en prægtig Ragout — ganske mageløs — hør, véd Du hvad . . . Nej, Du har nok Andet at tænke paa, lader det til! — Er det en Hemmelighed, hvad Du spekulerer paa?

Gervaise. Ja, en stor, stor Hemmelighed. Bare jeg turde betro Dig den!

(Virginie kommer ind og lytter.)

Gervaise. Kan Du gætte, hvorfor jeg kom saa silde med Frokosten i Dag?

Coupeau. Nej! — Er der hændt noget Mærkværdigt?

Gervaise. Jeg vil just ikke sige, at det, der er hændt, er noget Mærkværdigt, men . . . ja, men nu maa Du love, at Du ikke vil le ad mig —

Coupeau. Det lover jeg!

Gervaise. Og heller ikke blive vred paa mig!

Coupeau. Det kan jeg jo ikke! . . . Naa, hvad er det saa, der er hændt?

Gervaise. Den lille Butik i Huset, hvor Lorilleuxs bor, er bleven ledig.

Coupeau (forundret leende). Synes Du, det er saa morsomt, at jeg skulde le ad det?

Gervaise. Nej, jeg er egenlig snarere bange . . .

Coupeau. For at jeg skulde blive vred paa Dig for det? — Hør, nu maa jeg virkelig le!

Gervaise. Nej, det er slet ikke til at le ad: den kan nemlig faas til Leje.

Coupeau. Naturligvis!

Gervaise. Og den kunde passe ganske udmærket til en lille Forretning med . . . fin Vask og Strygning.

Coupeau. Ih — se, se!

Gervaise. Men den er lidt dyr! — — 500 Francs . . .

Coupeau. Saa Du har allerede spurgt paa den.

Gervaise. Ja, af Nysgærrighed blot . . . Synes Du, at 500 om Aaret er saa dyrt.

Coupeau. Aa, det vil jeg ikke sige — naar man har Lyst til Lejligheden ...

Gervaise. Madam Gouget syntes ikke, det var for meget, og hun fandt, at det var en ypperlig Idé.

Coupeau. Naa, naar hun siger det, saa kan jeg heller ikke tro Andet!

Gervaise. Og da vi jo netop har Penge i Sparekassen ...

Coupeau. Saa er der jo ikke det Mindste i Vejen: Du lejer Butiken og sætter Dit Navn paa Skiltet — og dermed er den Sag afgjort!

Gervaise. Er det Dit Alvor! Er det virkelig sandt. O, hvor Du er god, og hvor jeg er lykkelig. (kaster sig om hans Hals) Du véd ikke, hvor glad Du har gjort mig! Nu, da Du har sagt Ja, kan jeg gærne sige Dig det: Jeg vilde have taget mig det meget nær, hvis Du havde sagt Nej — Tak, Coupeau! Tak, tusend Tak! (kysser ham.) Nana! Kom og hjælp mig at sige Tak til din Fader! (Nana løber til og sætter sig paa hans andet Knæ.)

Virginie (rejser sig og træder frem). Aa — lad mig ikke forstyrre Dem!

Gervaise. Tænk Dem, Madam Poisson! Coupeau lejer den lille Butik henne paa Hjørnet til mig, og der faar jeg Lov at indrette et Fint-Vaskeri.

Virginie. Jeg gratulerer!

Coupeau. Ja, lad mig se, at De anbefaler Forretningen! Gervaise stikker ikke op for Nogen i et Vaskeri, det kan De stole paa!

Virginie (med Bagtanker). Det er jeg overbevist om!

Zidore. Nu er Jernene varme!

Coupeau. Godt! Jeg skal straks være hos Dig!

Gervaise (pakker Opdækningen i sin Kurv). Og naar Du saa er færdig med Dit Arbejde, kommer Du og henter mig, for at vi kan se paa Butiken?

Coupeau. Det er en Aftale! Farvel saalænge.

Gervaise (til Virginie). Aa, hvor jeg er glad! De skal se, vi gør vor Lykke ved den Forretning.

Virginie. Det gør De nok! (afs.) Den Ærgrelse skal jeg vel ogsaa have.

Nana (kysser Coupeau). Farvel, Fader!

Coupeau. Farvel! — Saa! Nu gaar Touren til Vejrs igen! (gaar op ad Stigen.)

Virginie. Det er sandt: Coupeau! . . .

Coupeau (standser). Var der Noget, De vilde sige mig?

Virginie (efter et Øjebliks Betænkning). Aa nej! Det var Ingenting! (gaar hurtig ind.)

Coupeau (skynder sig op ad Stigen).

SYVENDE SCENE.

Gervaise. Nana. Coupeau.

Gervaise. Uh! Gaa dog lidt forsigtig op ad de fæle Stiger!

Coupeau. Gaa Du bare selv forsigtig hjem, lille Mama! Jeg er lige saa vant til at løbe paa Tagene, som Du til at gaa paa Brostene.

Nana. Se, Moder! Nu er han allerede deroppe!

Coupeau (gaar ud mod Enden). Farvel, dernede!

Nana, Farvel! (kysser paa Fingeren.) Jeg kan ikke rigtig se Dig, der hvor Du nu staar!

Coupeau (gaar længere ud). Nu da!

Nana (kysser paa Fingeren). Et Kys! — to Kys! — tre Kys!

Coupeau (ligesaa). Et Kys! — to Kys! (Brædtet vipper — han styrter ned.)

Nana. Aa — Fader!

Gervaise (udstøder et Skrig). Hjælp! — Hjælp! O, min Gud! — O, hvilken Ulykke! — Min stakkels Coupeau! (Alle Arbejderne strømme ind).

OTTENDE SCENE.

Støvleskaftet. Røde-Bibi. Blegnæb. Arbejdere. De Forrige.

Støvleskaftet. Der ser I! — Den stakkels Coupeau!

Røde-Bibi. Ja, hvem kunde ane det! —

Støvleskaftet. Og hun derinde — hun har naturligvis ikke advaret ham!

SJETTE TABLEAU.

Gervaises Navnedag.

Det Indre af en Vaskeriforretning.

FØRSTE SCENE.

Clemence. Md. Putois. Siden Augustine. (Clemence og Md. Putois ere i Færd med at dække Bord.)

Md. Putois. Saa, nu tror jeg, at Madam Coupeau skal have Ære af Opdækningen. Jo jo! Saadan et Bord tager sig ud paa en Navnedag — det kunde godt gaa an til et Bryllup, om det skulde være! — Men tag de Urtepotter bort. De tager for megen Plads op.

Clemence. Det er jo vore Navnedags-Foræringer.

Md. Putois. Ja vel — men vi kan da ikke sætte alle dem, hun faar i Dag, op paa Middagsbordet.

Clemence (bærer dem bort). Nej, saa kunde det let komme til at se ud, som om her skulde være Blomsterbutik i Stedet for Vaskeri. Det er ellers

kønt af Madam Coupeau, at hun har bedt os med til Gildet.

Md. Putois. Ja, det er ganske morsomt, at vi nu skal spise ved det samme Bord, hvor vi har staaet saa mangen en god Dag og strøget.

Lærlingen Augustine (med en tom Kurv). Se saa, nu er den sidste Kurv Tøj bragt ud.

Clemence. Naa, endelig! Det var Synd at sige, at Du har forhastet Dig.

Augustine. Jeg har skyndt mig, alt hvad jeg kunde — ja, det vil sige: jeg stod et lille Øjeblik stille udenfor Værtshuset og saa' paa Hr. Coupeau og hans Kammerater: der var frygtelig Velstand! Han trakterede i Anledning af Madamens Navnedag.

Md. Putois. Bare han ikke trakterer sig selv altfor stærkt. Det vilde dog være kedeligt for Madamen, hvis han kom hjem lige saa svinglende glad som igaar.

Clemence. Men de, der kender Hr. Coupeau fra hans unge Dage, siger jo, at han har været saa ordenlig den Gang.

Md. Putois. Det har han ogsaa. Men saa hændte den Ulykke, at han faldt ned fra Stilladset, og da han begyndte at komme sig igen, men ikke kunde gaa paa Arbejde endnu, saa gik han paa Værtshus for at fordrive Tiden — ganske smaat i Begyndelsen ...

Clemence. Men efter Haanden — jo Tak! — vi kender nok den Historie. Et eneste Skridt paa den gale Vej, og saa: God Nat! — Saadan er Mandfolkene!

ANDEN SCENE.

De Forrige. Gervaise. Siden Md. Boche.

Gervaise. Naa! Hvordan gaar det?

Clemence. Straalende! Vil De bare se! Saadan et Bord har der aldrig været dækket her i Gaden!

Md. Boche (kommer ind). Ah — se! Det var jo prægtigt! — Men Gaasen, Børn! Denne mageløse Gaas, som alle Folk snakker om, hvor kan man faa den at se?

Md. Putois. Ude i Køkkenet. Den sidder paa Spiddet.

Md. Boche. Godt! Den maa jeg ud og se. Pas endelig paa, at den bliver dryppet godt, og frem for Alting: Inte for stærk Ild! Det var jo syndigt, om saadan et velsignet Kreatur skulde komme til Skade!

Md. Putois. Nej, den har ingen Nød! Men jeg skal dog se til den alligevel. Vil I med?

Clemence. Ja, vi har ogsaa nok at bestille derude. (De gaa.)

TREDJE SCENE.

Md. Boche. Gervaise.

Md. Boche. Naa, Gudskelov! lille Madam, nu gaar jo Alting godt igen!

Gervaise. Aa ja! Jeg klager ikke.

Md. Boche. Nej, naar jeg tænker paa den skrækkelige Dag — nu er det vel snart et halvt Aar

siden? — Jo-o! Det maa jo være over et halvt Aar siden, at Coupeau faldt ned.

Gervaise. Det er lidt over et halvt Aar siden.

Md. Boche. Tænk: hvor Tiden dog gaar! Det har saamænd været et drøjt Halvaar! Sikken en Lykke, at De havde Lidt at staa imod med.

Gervaise. Ja, det var en Lykke! Coupeau har ikke manglet Noget. Da vore Sparepenge var forbi, kom gode Venner os til Hjælp.

Md. Boche. Naa-aa! Ja, jeg hører, at Gouget og hans Moder ...

Gervaise. De har gjort det Utrolige for os. Det var Gouget, som den Gang, da det saa' værst ud for os, hjalp mig til at indrette dette Vaskeri, som nu er kommet saa godt i Gang.

Md. Boche. Ja, men De er ogsaa en Perle af en Kone! De havde fortjent at blive rigtig lykkelig — men de Mænd, de Mænd! Det er Synd af Coupeau, at han ikke skønner paa, hvad De har gjort for ham.

Gervaise. Det gør han, Madam Boche, men han er desværre svagere, end jeg havde troet: Han lovede mig engang, at han aldrig vilde drikke — det har han ikke kunnet holde, men endnu har han dog aldrig været ond mod mig, som saa mange Mænd, og hvorfor skulde netop jeg faa en Mand, der slet ingen Fejl havde.

Md. Boche. Aa nej! Det er altid godt, at man ikke er forvænt ... (afs.) Saa, der var jeg lige ved at snakke om den Slyngel Lantier, som er kommen

tilbage, men det er dog nok ikke værd. (højt) Hvor mange bliver vi til Bords?

Gervaise. Fjorten.

Md. Boche. Fjorten! — naa, saa dæk De til Seksten!

Gervaise. Seksten? — hvad mener De?

Md. Boche. Jeg mener, at Deres Svoger Lorilleux og hans Kone kommer og ønsker Dem til Lykke i Dag.

Gervaise. Lorilleuxs? Nej, de tænker vist paa alt Andet end at ønske mig noget Godt.

Md. Boche. Naa-naa-naa! Jeg véd jo nok, at Lorilleuxs ikke opførte sig, som de burde, da Coupeau var syg, og at De har haft Grund til at være vred paa dem derfor. Men nu fortryder de det — ja, det har Madam Lorilleux selv sagt — og i Dag kommer de for at gøre Ende paa Uvenskabet. Naa, hun er jo dog Coupeaus kødelige Søster ... og jeg forsikrer Dem: hun vil revne af Misundelse, naar hun ser dette Bord og alle disse Blomster!

Gervaise (leende). Naa, naar hun endda vilde det! — Lad dem saa komme, naar det ikke kan være Andet!

Md. Boche. Men det er sandt: jeg maa jo ud i Køkkenet og se den store Gaas! (skynder sig ud.)

Gervaise. Og op ad Køkkentrappen for at sige Lorilleuxs Besked. (aabner Døren og raaber ud af den.) Sig: at vi spiser præcis Klokken syv! (lukker Døren.) Jeg havde dog haabet, at vi nu var fri for disse fæle

nærige Mennesker, men — nu er vi altsaa nødte til at dække om for at gøre Plads til dem ...

FJERDE SCENE.

Gervaise. Gouget.

Gouget (bærende et prægtigt Rosentræ) Jeg kommer vel ikke til Ulejlighed?

Gervaise (glad). Hr. Gouget — og Madam Gouget! (løber mod Døren.) Men hvad er det? Deres Moder?

Gouget. Hun beder Dem undskylde, at vi ikke kan have den Fornøjelse at komme til Middag i Dag.

Gervaise. Men det er da vel ikke Deres Alvor? — Hun lovede mig saa bestemt at komme. Hun er da vel ikke blevet syg?

Gouget. Jeg haaber, at det ikke har nogen Fare, men hun er ikke saa rask, at hun tør gaa ud ...

Gervaise. O, hvor det gør mig ondt! Nu er hele min Glæde forspildt.

Gouget. Maa jeg derfor ønske Dem alt muligt Godt — og frem for Alt ret megen Glæde paa Deres Navnedag — og bede Dem modtage denne lille Blomst.

Gervaise. Tak! — Tak, mange Tak! (hun rækker ham Kinden til Kys — han betænker sig — gensidig Forlegenhed og et Øjebliks Pavse.) Det var et dejligt Rosentræ! Det skal have Ærespladsen her paa Bordet ... Men at De heller ikke kommer — De, der er den, vi kan takke for Alt.

Gouget. Lad os ikke tale om det.

Gervaise. Jo! Det maa jeg tale om! Det var Dem, der nødte mig til at modtage de 500 Francs, jeg behøvede til at indrette Vaskeriet, og bagefter fortalte Deres Moder mig, at disse Penge havde været bestemte til Deres Bryllup. Havde jeg vidst det, vilde jeg aldrig have givet efter.

Gouget. Saa var det godt, at De ikke fik det at vide. Mit Giftermaal det var kun ... en Plan, som gik i Lyset.

Gervaise (deltagende). Men hvorfor ...

Gouget. Fordi det var en Umulighed. Den, som jeg havde tænkt paa, kunde jeg ikke faa ... efter som hun havde taget en Anden, førend jeg blev enig med mig selv. Naa, det skal vi heller ikke tale om.

Gervaise. Jeg har ingen Ret til at trænge mig ind i Deres Hemmeligheder, men Et kan De ikke forbyde mig, og det er, at være Dem saa taknemlig, som jeg aldrig har været noget andet Menneske.

Gouget (overvældet). O, dersom De vidste ...

(idet han nærmer sig og halvt aabner sine Arme, kommer Nana ind — han farer tilbage.)

FEMTE SCENE.

De Forrige. Nana.

Nana. God Dag, lille Moder! God Dag, Hr. Gouget!

Gouget. God Dag, god Dag, min lille Nana!
(Han kysser hende hæftigt paa Panden.)

Nana (leende). Av av, De klemmer mig!

Gouget (stærkt bevæget). Farvel, Madam Coupeau!
(Gaar.)

SJETTE SCENE.

Nana. Gervaise.

Nana. Moder! Jeg kommer lige fra Skolen, og jeg har et Vers til Dig — maa jeg læse det op straks?

Gervaise (adspredt). Nej, ikke nu!... Vent til de Andre kommer!

Nana. Giver Du mig alligevel ti Sous — nu i Forvejen?

Gervaise. Til hvad?

Nana. Til et rødt Baand, som jeg vil binde om Haaret — for at være rigtig fin i Dag.

Gervaise (leder i Lommen). Der! —

Nana. Tak! (Hopper ud.)

SYVENDE SCENE.

Gervaise — siden Clemence, Augustine og Md. Putois. — Md. Boche og Lorilleuxs.

(Saa snart Nana er borte, gaar Gervaise hen til Rosentræet, plukker en Rose og sætter den i Brystet. — Derpaa kommer Augustine, Md. Putois og Clemence ind fra Køkkenet, samtidig med at Md. Boche kommer ind ad Døren i Baggrunden.)

Md. Boche (med en Buket). Jeg er dog vel ikke den Sidste? — Naa, det var endda godt! — Maa jeg saa gratulere. („Embrasserer" hende og rækker hende Blomsterne).

Gervaise. Mange Tak, Madam Boche.

Md. Boche (hvisker til hende). Der er Familien!

Gervaise (til Lorilleux's). Men saa kom dog ind!

Md. Boche (afsides). Nej, nu har jeg set det med. Ikke saa meget som en Snes Violer har de haft Raad til at købe!

Gervaise (embrasserer Fru Lorilleux). Velkommen! (Med halv dæmpet Stemme.) Og nu er vi enige om, at alt det Gamle er glemt!

Md. Lorilleux. Ja jeg kan saamænd ikke bære Nag til Nogen.

Lorilleux. De ser jo, at vi har modtaget Deres Indbydelse! (Ser sig om.) Hvor er Coupeau?

Gervaise. Han kommer straks! Vær saa god at tage Plads! Om et Øjeblik skal jeg være her igen. (Hvisker spøgende:) Jeg skal lidt ud til Gaasen! (Gaar ud i Køkkenet.)

Md. Lorilleux (til sin Mand). Jeg véd ikke, hvad Du synes om den Opdækning?

Lorilleux. Det lader til, at hele Nabolavet skal trakteres.

Md. Lorilleux. Vil Du sige mig: Hvor faar hun alle de Penge fra.

Lorilleux. Ja det maa Du nok spørge om — men det kan jo være os det Samme!

OTTENDE SCENE.

De Forrige. Poisson — siden Virginie.

Poisson (med en Urtepotte i hver Arm). Tør jeg spørge: Er Madam Coupeau til Stede?

Md. Boche (ud ad Køkkendøren). Madam Coupeau! Madam Coupeau!

Gervaise (med en Slev i Haanden). Her er jeg! Hvad er der?

Poisson (rækker hende den ene Urtepotte). Madam Coupeau! Jeg har den Ære! (Embrasserer hende.)

Gervaise. Nej hvilke prægtige Blomster! Hr. Poisson er altfor galant.

Poisson (byder hende den anden). Og her er min Hustrus Gave til Festens Dronning. Om et Øjeblik vil hun selv ...

Virginie (kommer aandeløs ind). Her har De mig, kæreste Veninde (embrasserer hende) og tusinde Lykønskninger! (Hurtig, afsides) Jeg maa endelig tale med Dem!

Gervaise (sagte). Der er dog ikke hændt nogen Ulykke?

Virginie. Nej, endnu ikke. Men for at De kan være belavet paa Alt, vil jeg dog fortælle Dem, at en vis Person, som ... som De engang har kendt, er kommen tilbage til Paris.

Gervaise (forskrækket). Lantier? Er det Lantier?

Virginie. Tys! Jeg saa' ham for lidt siden. Men jeg kan dog ikke tro, at han skulde vove at opsøge Dem.

Gervaise (med Rædsel). Coupeau slog ham ihjel paa Stedet!

Lorilleux (ser paa sit Ur). Skal vi ikke snart gaa til Bords?

Gervaise. Om et Øjeblik. Vi venter blot paa Manden i Huset.

Md. Lorilleux. Naa! Saa kan Suppen nok faa Tid at blive afkølet.

Clemence. Der er han!

NIENDE SCENE.

De Forrige. Coupeau. Støvleskaftet. Røde-Bibi. Blegnæb (med latterlige Buketter.)

Coupeau. Naa! Kommer I saa?

Clemence (sagte til Gervaise). De skal ikke være bange! Han har kun en ganske lille En — som de Fremmede vist ikke engang kan se!

Gervaise (beroliget). Aa nej! — Han er blot lidt oprømt.

Støvleskaftet. Madam Copeau! Maa jeg ønske Dem en rigtig glad Dag og et rigtig godt Aar af et rigtig godt Hjærte — og saa bede Dem tage til Takke med denne lille Blomst.

Blegnæb. Madam! Jeg siger ikke et eneste Ord — men jeg mener det Selvsamme.

Røde-Bibi. Madam! Jeg ønsker Dem alt det Gode, som de Andre har ønsket — bare tre Gange saa meget. Værsgo'! —

Gervaise. Tak! Mange Tak!

Coupeau (byder hende en Urtepotte, som han har holdt skjult bag Ryggen). Her skal Du se! — Jeg har ogsaa tænkt paa vor lille Mama! (Kysser hende.) — Ih, der har vi jo Svogerskabet!

Md. Lorilleux. Ja, jeg er bleven enig med min Mand om, at vi skulde lade det Gamle være glemt.

Gervaise. Skal vi saa gaa til Bords? —

Støvleskaftet. Og tage Damer, mine Herrer!

Røde-Bibi (til Støvleskaftet). Tag Du den smukke Fru Poisson!

Støvleskaftet. Nej ellers Tak! Nu kender jeg hende. Hun er mig for ondartet! (Byder Md. Boche Armen. Man gaar til Bords. I det Samme kommer Nana med et rødt Baand om Haaret og sit Vers i Haanden).

Nana. Hvor skal jeg sidde?

Gervaise. Sæt Dig hos Madam Putois, men lad mig nu se, at Du er artig!

Nana. Maa jeg nu læse mit Vers?

Gervaise. Efter Suppen!

Augustine. Her er Suppen!

Coupeau. Mens de øser den op, drikker vi et Glas paa godt Venskab i Svogerskabet — for Fremtiden — og godt Kammeratskab mellem os Andre — lige som hidtil!

Røde-Bibi. Det drikker vi paa! (Alle drikker.)

Lorilleux (sagte til sin Kone). Skulde det være en Ubehagelighed?

Md. Lorilleux (sagte til Lorilleux). Nok muligt! Men det hæver man sig over.

Støvleskaftet. Er her ikke noget Brød?

Md. Boche. Det kommer til Stegen!

Støvleskaftet. Oh! — Saa det er finere! — Naa, naar man bare véd det! — Jeg plejer nu

gærne at hjælpe paa Suppen med en lille Skive Brød.

Røde-Bibi. Paa halvanden Alens Tykkelse! Vi kender Din Smag, Støvleskaft! — Men ser Du: denne Suppe er af en anden Slags, end den vi er vant til.

Blegnæb. Du skal inte bagtale den! Saadan en Skaal rigtig kogende hedt Saltvand, hvori der er dyppet et Tællelys — aa! — Sikken en dejlig Tørst den gi'r; —

Nana. Moder! Maa jeg nu?

Gervaise. Ja, nu kan Du komme med det!

Coupeau. Hvad er det?

Gervaise. Det er et Vers, som Nana har skrevet henne i Skolen, og som hun gærne vilde læse op for mig.

Alle. Lad os høre!

Nana (læser):

De Engle, der staa
Paa Vagt om de Smaa,
Hvisked til mig, da i Morges jeg laa
Og tænkte paa,
Hvad der var smukkest at sige
Til Moder paa hendes Navnefest:
»Sig hende det, som er allerbedst,
At Du vil blive en god lille Pige,
Der gør hende Glæde og Ære, lige
Indtil I samles i Himmerige!«

Alle. Bravo! Bravo!

Gervaise (med kvalt Bevægelse). Tak Barn! Bliv det!

Coupeau (tørrer Øjnene). Tror jeg ikke, Tøsen faar sin Fader til at græde! Naa, det har Du Lov til, naar Du gør det paa den Maade. Lad os drikke paa, at hun holder, hvad hun lover.

Støvleskaftet. Lad os det! — Allesammen!

Nana. Faar jeg saa ogsaa ti Sous af Dig, Fader?

Coupeau. Der har Du tyve!

Støvleskaftet. Hør, synes Damerne inte, at her bliver gruelig hedt? — Dersom De ikke har Noget imod det, er det vist bedst, at vi trækker ud?

Damerne (mellem hinanden). Vær saa god! Gener Dem ikke. Lad, som De er hjemme!

Støvleskaftet (trækker Frakken af).

Røde-Bibi. Ja — lad os lade som om vi var ude i det Grønne! (Trækker ud.)

Md. Lorilleux (afsides til sin Mand). Hvad synes Du!

Lorilleux (afsides til sin Kone). Jeg sa' Dig det jo i Forvejen.

Coupeau. Vi kan ogsaa gærne lukke Vinduerne op.

Virginie. Ja! Lad os faa Vinduerne op! Og Døren med!

Md. Lorilleux. Men Genboerne?

Coupeau. Genboerne? — De bor derovre, og vi bor her! — De betaler deres Husleje, og jeg betaler min, og for Resten blæser jeg dem et Stykke. Men det er ikke for det: Vi kan godt drikke et Glas paa deres Velgaaende! Genboerne leve!

Støvleskaftet. Lad dem leve! — men helst ovre paa den anden Side.

Augustine (bærer en meget stor stegt Gaas ind). Her kommer Dyret!

(Almindelig Udbrud af Beundring: „Nej" — „Ih" — „Aa—aa" — „Ah!" — „Bravo!" Trampen og Klappen i Hænderne.)

Gervaise. Jeg skulde tro, at det er en velvoksen Gaas! —

Lorilleux (afsides til sin Kone). Den har allermindst kostet sine femten Francs.

Md. Lorilleux. Ja er det nu ikke skændigt at fylde saadan et Kreatur i saadanne Mennesker!

Gervaise. Men hvem er nu saa god at skære for? —

Clemence. Hr. Poisson naturligvis! . . . Han er jo vant til at bruge blanke Vaaben.

Alle. Ja! Poisson skærer for!

Poisson. Jeg skal gøre mit Bedste for at retfærdiggøre den Tillid, der vises mig! (Tager en Forskærerkniv, sliber den paa Tallerkenen og skærer for.)

Støvleskaftet. Vil I se, hvorledes han flenser løs! Uf! Jeg skulde ikke have Noget af at bide Skeer itu hos ham, naar han har en Kniv i Haanden.

Blegnæb. Jeg ikke heller.

Gervaise (til Poisson). Den er da vel mør? —

Poisson. Mør som en Kødbolle! Maa jeg tillade mig at præsentere Dem Kilebenet!

Md. Boche. Jo jo! De Militære! de har Levemaade!

Poisson. Hvilket Stykke ønsker Madam Lorilleux?

Md. Lorilleux. Blot en Vinge! — og et lille Stykke Bryst — og saa Gumpen.

Clemence. Maa jeg faa Skroget! —

Poisson. Vi gør maaske bedst i at lade Fadet gaa rundt.

Coupeau (højrøstet). Og Saucen! — Lad os endelig ikke glemme den.

Clemence (til sin Sidemand). Saa! Nu begynder han! Det gaar ikke godt i Dag.

Poisson. Jeg har den Ære at foreslaa: at vi drikker et Glas paa vor Værtindes Velgaaende.

(Man ser Lantier staa spejdende udenfor Indgangsdøren.)

Alle. Værtinden leve! (Der drikkes.)

Md. Lorilleux (til Gervaise). Hvad er det for en Person, der lusker om udenfor Vinduerne? —

Gervaise (ser ud og udstøder et Skrig). Lantier!

Coupeau. Hvad er det? — Hvad fejler Dig? — ser Du Spøgelser ved høj lys Dag?

Gervaise (skælvende). Nej . . . det var ikke Noget.

Coupeau. Jo saa min Sjæl var det Noget. (Vender sig og opdager Lantier.) Naa—aa, saa det er ham! (Rejser sig.) Hør nu! Hvis Din Skurk vover at titte ind ad den Dør, saa skal Du faa at se, hvem her bor!

TIENDE SCENE.

De Forrige. Lantier.

Lantier (i Døren). Hvad vil det sige? Man har da vel Lov at gaa paa Gaden? (Gemytlig.) Ih — det er jo min gamle Ven Coupeau!

Coupeau (griber Forskærerkniven). Et Skridt til, og Du er en død Mand!

Poisson (afvæbner ham). Naa, naa, naa! Ingen Overilelser!

(Flere af Gæsterne rejser sig og gaar imellem.)

Gervaise. O min Gud!

Lantier. Men hvad gaar der af Manden? — Er det en Modtagelse?...

Coupeau (rasende). Afsted øjeblikkelig! — Ud af mit Hus, eller jeg kvæler Dig. (Vil slide sig løs, men holdes tilbage.)

Virginie (nærmer sig Lantier). Gaa! De er kommen for tidlig! Han har ikke drukket nok endnu!

Lantier (til Coupeau). Godt! Godt! Jeg vil ikke gøre Klammeri med noget Menneske, naar man blot lader mig gaa i Fred. (Gaar.)

ELLEVTE SCENE.

De Forrige uden Lantier.

Støvleskaftet. Nu sad vi og havde det saa godt, og saa kommer den Ulykkesfugl og ødelægger hele Humøret for os. Hvad skal vi nu gøre for at hjælpe det op igen?

Coupeau. Drikke! Skaal Støvleskaft! (Drikker.)

Gervaise (mild til Coupeau). Drik ikke mere! Du taaler det ikke.

Coupeau. Jeg! — Jo, nu taaler jeg en hel Tønde — Vi drikker for det gode Humør! (Skænker og drikker.)

Augustine. Her er Desserten.

Støvleskaftet. Desserten skal Damerne faa Lov at beholde for mig — især naar jeg maa faa Lov at tænde min Pibe for dem.

Damerne. Vær saa god!

Blegnæb. Tak! Saa ryger jeg ogsaa! (Til Støvleskaftet.) Laan mig lidt Tobak.

Støvleskaftet. Der! — Men hør! Synes De inte Allesammen, det kunde være paa Tide, at vi sang en Vise. Det vil sige: Enhver sin.

Coupeau. Ja vel: Enhver sin! (Barsk.) Det siger jeg med: Enhver sin! (Skænker.)

Gervaise. Coupeau!

Coupeau (højrøstet). Stille her! Jeg siger: Enhver . . . (Taber Tanketraaden og drikker.) Nu véd jeg, hvad det var: Enhver sin Vise! Støvleskaft! Du begynder med den Vise, Du véd nok. Den om dette dejlige Land . . . hvad hedder det nu . . ?

Støvleskaftet. Cocagne!

Coupeau. Cocagne — rigtig! Syng væk!

Støvleskaftet. Men der er jo sytten Vers.

Coupeau. Bryd Dig inte om det — Halvdelen af dem ta'r vi Capo . . . og saa drikker vi mellem Versene.

(Gervaise signaliserer afværgende til Støvleskaftet, og denne betegner med Fingrene, at han ikke vil synge mere end tre.)

Md. Lorilleux (til sin Mand). Nu fortryder jeg ikke, at vi gik herned. Det ender naturligvis med en rædsom Skandale.

Støvleskaftet (synger):

1.

Cocagne, det er, kan I bande paa,
Et Rige, hvis Lige I aldrig saa!
Rejs bare derhen, om I kan, paa Stand!
Aa Hilleden, sikket Land!
Tænk: Ikke en Tanke om Politik,
Men rigtig rosenrød Republik,
Hvor Alle som En har det lige fedt!
Der er Enhver Nummer Et.

2.

Af Trang existerer der ikke Spor,
For Staten trakterer med aabent Bord
Og fine Hoteller med Celler, hvori
Godtfolk har gratis Logis.
Og Arbejdet deles paa den Manér:
Man gør, hvad man lyster, og ikke mer.
For det er jo Tingen: hvad Ingen vil,
Det har man Negere til.

3.

For Øvrighed er man aldeles fri,
Saa vel som for Love og Politi:
Alt det, der især gør os her Besvær
Jævnes i Kærlighed dér.
Enhver holder Bryllup, som bedst han kan.
To tre Dusin Koner man har pr. Mand,
Og hver af Madamerne de har igen
Fire à fem Snese Mænd.

4.

Jo Folk i Cocagne er ovenpaa!
Der flyder Champagne i hver en Aa.
Hvert eneste Springvand, man ser, er der ni
Ti Graders Brændevin i! —
Jeg kom til det Land, men desværre, jeg kan
Saa lige ej sige Jer mer hvordan,
For det gik paa Kryds og paa Tvers og omkuld
— Jeg var saa græsselig fuld!

De Andre. Bravo!

(Coupeau er under Sangen stille sunket sammen.)

Lorilleux. Skal vi nu ikke snart gaa fra Bordet — (med et Blik til Coupeau) det vil sige de af os, der kan gaa!

Poisson. Hvad mener Herrerne om at faa lidt frisk Luft, mens vi venter paa Kaffen?

Røde-Bibi. Det var en god Idé!

(Mændene gaar ud gennem Køkkendøren. Kvinderne med Nana ind i Kammeret.)

TOLVTE SCENE.

Gervaise. Coupeau. Siden Lantier og Virginie.

Gervaise (søger at vække Coupeau, der ved sit Forsøg paa at rejse sig er faldet sammen med Hovedet paa Bordet). Coupeau! Coupeau! Rejs Dig op! Hører Du, Coupeau! Saadan kan Du jo ikke blive siddende til Spot og Skam for alle disse Mennesker. (Ser Lantier, der viser sig i Gadedøren, og udstøder et Skrig.) Ah! Det manglede blot! (Virginie aabner Døren og belurer den følgende Samtale.) Hvad vil De her?

Lantier. Tale et fornuftigt Ord med Dig nu, da der Ingen er, som hører os.

Gervaise. Coupeau! Coupeau!

Lantier. Hør nu, Gervaise! Det kan ikke nytte at Du lader, som Du har glemt vor gamle Kærlighed. Du husker alt for godt, hvor meget vi har holdt af hverandre, og Du véd, at det er mig, Du tilhører. Gervaise! Jeg holder af Dig endnu. Jeg vil have Dig igen — kom — (heftig.) Du véd jo, at Du maa gøre, hvad jeg vil, og nu vil jeg, at Du skal være min — ligesom i gamle Dage.

Gervaise. Hører Du, Coupeau! Men saa hør dog.

Lantier. Lad ham ligge og spild ikke et Ord paa ham! Han er jo saa døddrukken, at han hverken kan se eller høre.

Gervaise (fortvivlet). For Himlens Skyld! Saa vaagn dog op!

Coupeau. H — — m!

Lantier. Der hører Du! Det er Alt, hvad han har at sige. Kom nu blot! Synes Du, at det er Noget, der er værd at holde fast paa? — Det er jo ikke engang et Menneske! . . . Gervaise!

(Griber hende om Armen og vil trykke hende til sig.)

Gervaise. Slip mig! — Coupeau! Forsvar mig dog.

Coupeau (løfter Hovedet). Hvad er der nu!

Gervaise. Ser Du ikke, at han er kommet tilbage?

Coupeau. Kommet tilbage ... hvem ... Naa, det er jo Lantier. God Dag, Du!

Gervaise. Men hører Du ikke, hvad han siger! Han vil trække mig bort fra Dig.

Coupeau. Jo vist! Bild mig det ind! (Lader atter Hovedet falde mod Bordet)

Lantier. Naa! Har jeg ikke Ret?

Gervaise (opgivende sin Modstand). Jo, han har Ret! Jeg har ingen Mand mere — jeg er mere forladt end en Enke!

Lantier. Derfor skal Du følge med mig! (Trækker hende mod Udgangen.) Kom bare! Nu er det os To!

Gervaise. Os To! (River sig løs med en voldsom Kraftanstrængelse.) Nej aldrig — aldrig! — (Raaber): Her ind! Her ind Allesammen!

TRETTENDE SCENE.

De Forrige. Alle Gæsterne.

Alle. Hvad er der? Hvad er her paa Færde?

Gervaise. Ikke Andet, end at De Alle skal se, at jeg selv kan forsvare mig og mit Hus. Dette Menneske har trængt sig herind. — Han saa', at han ikke havde mere at frygte af min Mand — men nu jager jeg ham ud. — Afsted paa Øjeblikket! — Afsted ... Usling!

Lantier (sagte, idet han gaar). Det skal Du komme til at fortryde.

Virginie (afsides). Se saa! Nu er vi To om at hævne os!

Støvleskaftet (leende). Hattemageren var nok gaaet fejl — lod det til. Han saa' saa flov ud!

FJERDE AKT.

SYVENDE TABLEAU.

»Faldgruben«.

Et stort Likør-Udsalg. I Baggrunden Skænken med pletteret Plade, Hyldeskabe med Likørflasker af alle Former og store Fade med Kobberbaand. Til Venstre Dør til Sideværelset. Til Højre Dør ud til Gaden og store Ruder med Metalinskriptioner. Smaa Borde og Stole. Det er Vinter Klokken 7 om Aftenen. Gassen er tændt.

FØRSTE SCENE.

Lantier. Fa'r Colombe. Røde-Bibi. Blegnæb. Arbejdere. Siden en Dreng. (Lantier sidder ved Disken og læser i en Avis. Røde-Bibi og Blegnæb spiller Kort ved et Bord til Venstre. Colombe skænker Drikkevarer ud til Arbejderne, der staar ved Disken. Flere Borde er optagne af Krogæster.)

Blegnæb. Nu er det Dig, der giver!

(Røde-Bibi blander og giver Kort.)

En Dreng. Fader Colombe!

Colombe. Hvad skal Du have, min Pusling?

Drengen. Draaber — for Fire — i denne Kop!

Colombe. Er det til Dig selv?

Drengen. Nej, det er til min Mo'r. Hun er saa forkølet — — Tak! (Gaar.)

Blegnæb (efter at have set Kortene). Tak skal Du ha', Bibi — det var godt givet.

ANDEN SCENE.

De Forrige. Støvleskaftet.

Støvleskaftet (fra Sideværelset). God Aften, Kammerater!

Blegnæb. Vent lidt mens jeg melder mig ud.

Røde-Bibi. Melder Dig ud? — Hvad vil det sige?

Blegnæb. Se her! (lægger Kortene op.) God Aften, Støvleskaft!

Røde-Bibi. Sikken et Svineheld at faa saadanne Kort! Naa! Saa skylder jeg Dig en Omgang. (til Støvleskaftet.) Hvor kommer Du fra?

Støvleskaftet. Fra Salen her ved Siden af! Vi har jo slaaet Væggene ud og sat Jernpiller i Stedet, og da Mester netop nu var gaaet hjem et Øjeblik, saa benyttede jeg Lejligheden til at titte ud for at se, om det regnede. Hør — det er jo storartet, hvor Fa'r Colombe udvider sit Lokale! Nu skal han have sig en Billardstue ogsaa!

Blegnæb. Ja han kan sagtens. Det er os Andre, der maa betale det! Har Du arbejdet i denne Uge?

Støvleskaftet. Om jeg har? — Tre Dage og en Ekstratime. Jeg véd inte, hvad I synes!

Røde-Bibi. Det er akkurat tre Dage mer end jeg har været i Skødskindet. Ja Du har altid

Lykken med Dig! Naar Du kommer til Din Mester paa Afregningsdagen, saa er der til Dig. Men nu er det Lørdag i Aften og oven i Købet den Sidste i Maaneden, og Du skal ikke tro, at der ligger saa meget som et Soustykke til mig. Saadan gaar det inte i Længden.

Blegnæb (leende). Nej det er alt for galt, som disse Mestre gør Forskel paa Folk — ikke sandt, Bibi? Hvorfor kan de ikke betale os vor Ugeløn enten vi arbejder eller ikke?

Støvleskaftet. Du siger Noget! Sæt bare det igennem, saa kan Du bande paa, at jeg nok skal lade Ambolten staa i Fred. Fa'r Colombe! Tre Kognaker.

Colombe (skænker). Tre Kognaker — vær saa god!

Blegnæb. Det gaar nok strygende med Fortjenesten i Aften? Man kan straks se, at det er Lørdag.

Røde-Bibi. Ja de slaas jo om at komme til Disken.

Støvleskaftet. Mens Kællingerne maa sidde hjemme og vente paa dem, til Fatter har blanket dem af og hjulpet dem udenfor Døren.

Colombe. Ja det vilde være syndigt af mig, om jeg klagede. Forretningen gaar ganske godt.

Støvleskaftet. Det er sandt: Jeg kan hilse Jer fra vor gamle Kammerat Coupeau. For lidt siden talte jeg med hans Kone.

Blegnæb. Hys—s! (Peger paa Lantier.)

Støvleskaftet. Naa sidder han dér? — Vi har da vel Lov til at tale om Coupeau's, fordi han har lagt sig ud med dem.

Røde-Bibi. Naturligvis! Hvad er det saa med Coupeau?

Støvleskaftet. Hvad det er? — Det er en hel Omvendelse.

Røde-Bibi. Aa Pokker!

Støvleskaftet. Som jeg siger! Naa det var da ogsaa paa Tide, naar det skulde være. Han havde jo drukket hele Fortjenesten op, saa Konen ikke kunde betale Folkene og var nødt til at opgive Forretningen. De var lige ved at sulte ihjel alle Tre — men saa paa en Gang saa siger han Stop! — gaar paa Arbejde igen og smager ikke mere ... dette here!

Blegnæb (aldeles forbavset). Nej nu har jeg aldrig hørt Mage!

Røde-Bibi. Er det nu inte saadan en lille En, som de har givet Dig at løbe med?

Støvleskaftet. Jeg siger Jer jo, at jeg talte med Konen selv for lidt siden: hun vidste ikke, hvad for et Ben hun vilde staa paa af Glæde: Naar han nu kom hjem, havde han været seks Dage i Rad paa Arbejde — det var seks Gange syv, ja det var 42 Francs, han havde fortjent i denne Uge, og saa havde han ikke saa meget som lugtet til en Snaps.

Blegnæb. To og fyrretyve Francs — sikken en Velstand!

Støvleskaftet. Aa, saa meget bliver der vel inte til overs af dem, for de havde nok levet paa Kridt saa længe de kunde, og der havde ikke været Brød i Huset i Dag!

Blegnæb. Tak! Jo vi kender den Tilstand! Naa, det glæder mig for Coupeau ... men det, som jeg inte kan lide, det er denne Vigtighed: at man saadan rent skal slaa Haanden af sine gamle Kamme rater, og ikke turde ta' sig et lille Stænk.

Røde-Bibi. Det er nu ogsaa noget Skaberi — Velgaaende Støvleskaft! Du er en anderledes Karl! (De drikker og fortsætter Samtalen sagte.)

Lantier (der med Opmærksomhed har fulgt deres Samtale). Fader Colombe!

Colombe. Hvad er til Tjeneste?

Lantier. De sagde før, at han kom her forbi hver Aften, naar han gik hjem?

Colombe. Naa — Coupeau! Ja han kommer altid denne Vej præcis Klokken tre Kvarter til Syv — om et Par Minuter kan De træffe ham.

Lantier. Godt! (Beholder Avisen og bliver staaende i det han fortsætter Læsningen.)

Støvleskaftet (fortsætter Samtalen halvhøjt). Nej, som jeg siger: han er en rigtig Lurendrejer! — Da Madam Coupeau maatte gaa fra Forretningen, saa lejede denne Madam Poisson Butiken og indrettede sig et Konditori — de har jo arvet nogle Skillinger! — og dér hænger han over hende fra Morgen til Aften!

Røde-Bibi. Se se! Saa han lever af Kage og Likør. Det maa jeg nok tro: han trives saa godt.

Blegnæb. Men det maa være en forbandet dyr Levemaade.

Støvleskaftet. Inte for ham! — Det gaar Altsammen i Kærlighed mellem ham og Madammen: de har gamle Mellemregninger!

Røde-Bibi. Men hvad siger Manden til det?

Støvleskaftet. Manden! Han har Andet at bestille end at passe paa Konen: Jeg véd ikke, i hvor mange Aar han har søgt om at blive Politibetjent — det bliver han vist aldrig færdig med! (De ler alle Tre.)

Blegnæb. Men lad os snakke om noget Andet! — Jeg synes, han gør lange Øren derhenne. (Højere.) Naa, Hr. Lantier! Hvad Nyt staar der i Avisen?

Støvleskaftet (lader som om han pludselig bliver ham va'r). Ih, nu ser jeg først at det er Dem! — God Dag, Lantier! (De rækker hinanden Haanden.) Ja lad os høre Lidt af det Meget, De har læst! (Poisson træder ubemærket ind og hører det Følgende.)

Lantier. Aa, det er ikke Andet end de gamle dumme Historier: jeg læste en lang Retssag — en Mand, der havde overrasket sin Kone...

Støvleskaftet. Og gjort det af med Fyren?

Lantier. Ja vel — gjort det af med ham — det vil sige i Mindelighed: Ladet ham betale en Tusindfrancsnote — jeg synes, det var haardt nok det!

Støvleskaftet. Da synes jeg det var Pokkers lemfældigt!

Blegnæb (støder med Albuen til Støvleskaftet — sagte). Tys! Inte snakke om Strikken ... naar hængt Mand kommer ind ad Døren.

TREDJE SCENE.

De Forrige. Poisson.

Støvleskaftet. God Aften, Poisson! — Der har vi en Ægtemand, som kan dømme os imellem.

Poisson. Ja vel!

Støvleskaftet. Jeg siger: havde det været mig, saa vilde jeg i det Mindste taget Livet af den Herre. Hvad siger De?

Poisson. Jeg — jeg siger ikke Noget.

Støvleskaftet. Nej, men jeg mener: hvad vilde De have gjort?

Poisson. Hm — det er inte godt at vide! To Vermout'er. (Giver Lantier Haanden og fører ham til Venstre.)

Røde-Bibi (sagte). Han vilde have sagt: God Aften og budt ham et Glas — det var endnu finere! (De vedbliver at tale sagte.)

Poisson. Jeg skulde hilse Dig fra Virginie, at der var dækket til Dig, men hvis Du ikke kommer snart, saa spiser vi alene. —

Lantier. Hils og sig Tak, men hun skal ikke vente. Jeg har Noget at udrette i Aften.

Poisson. Det er sandt, Auguste! — Saa skulde jeg spørge, hvordan det gaar med den Affære, I har talt om?

Lantier. Du kan hilse og sige: Jeg haaber, at den nok skal komme i Orden — det er netop den, jeg vil se at faa besørget i Aften!

Poisson. Er det en Forretningssag?

Lantier. Ja..a — det er en... større Hatteleverance, som... vi er To, der spekulerer i. Sig bare, at den er i god Gænge.

Poisson. Naa, det glæder mig. (Giver ham Haanden.) Farvel da!

Støvleskaftet. Farvel, Poisson! — (Poisson gaar.) Jeg tør bande paa, at det var et Ærinde, han besørgede for hende derhjemme til ham dér.

Colombe (til Støvleskaftet). Nu kommer Deres Mester!

Støvleskaftet. Saa for Pokker: ind til Arbejdet igen! Far vel saa længe! (Løber ind.)

FJERDE SCENE.

Lantier. Røde-Bibi. Blegnæb. Colombe. Gæster.

Blegnæb (sukkende). Det er vel ogsaa bedst, at vi snart fortrækker.

Røde-Bibi. Ja jeg tror ikke, at Far Colombe vil gøre meget for at holde paa os. Han har allerede opdaget, at der inte er Noget at tjene paa os i Aften.

(Rejser sig.)

Lantier. De gaar dog vel ikke saa tidligt? — Jeg havde gjort Regning paa, at De vilde blive her og gjøre mig en Tjeneste!

Røde-Bibi. En Tjeneste?

Lantier. Ja — rent ud sagt: jeg er ked af at gaa og være paa Kant med Coupeau — og jeg véd, at han plejer at komme her forbi paa denne Tid — se, der kommer han jo nede paa Boulevarden... Hør nu: jeg trakterer i Aften og giver Frokost i Morgen, hvis De kan faa ham her ind, saa vi kan blive forligte. Det har længe pint mig, at vi to gamle Venner skal gaa og se skævt til hverandre.

Blegnæb. En Frokost — ja det er der Mening i! Det vil sige: det er jo i god Mening — ikke sandt? (Gaar ud i Døren.)

Røde-Bibi. Jeg er med. Det skal dog more mig at se, hvad for et Ansigt han sætter op, naar man byder ham en Snaps. (Gaar ud, man ser dem standse Coupeau og tale ivrigt med ham.)

Lantier. Fa'r Colombe! — Giv os fire Glas af den Extrafine.

Colombe. Vær saa god! Fire Glas af den Extrafine!

FEMTE SCENE.

De Forrige. Coupeau.

Coupeau (med sin Værktøjspose over Skuldren trækkes ind af de to Andre). Nej, jeg gør det ikke! Jeg gaar ikke derind.

Blegnæb. Du skal slet ikke være bange. Her er Ingen som vil spise Dig.

Coupeau (paa Dørtærskelen). Det véd jeg nok, men min Kone venter paa mig, og jeg har allerede forsinket mig. Slip mig nu bare!

Røde-Bibi. Er Du saa bange for at komme for silde, at Du ikke tør sætte Foden inden for Døren?

Blegnæb. Det var kedeligt — her var just fire meget fine gamle Herrer, som paastod, at Du ikke havde Mod til at se dem lige i Øjnene.

Coupeau (træder ind). Hvor er de?

Blegnæb. Der staar de — fire ekstrafine Gamle!

Coupeau. Er det ikke Andet, I har at vise mig? De vil inte mig Noget mere — vi er færdige med hverandre!

Lantier. Men vi To, Coupeau — hvorfor skal vi blive ved at være Uvenner?

Coupeau. Jeg er ikke Uven med Nogen, men vil være min egen Herre, og jeg lader mig hverken lokke eller true til det, som jeg ikke vil. Nu har jeg det godt, som jeg har det, og saadan vil jeg blive ved at have det. Farvel!

Lantier. Farvel, Coupeau! Jeg skal være den Sidste, der vil friste Dig, men klinke med os førend Du gaar, kunde Du dog gærne.

Coupeau. Nej — aldrig!

Lantier. Jeg forlanger ikke at Du skal drikke med os, naar Du ikke taaler det mere, men da

Glassene nu en Gang staar skænkede, synes jeg nok, at Du kunde løfte paa et og sige: Farvel, Kammerater! Du er da vel ikke saa elendig, at Du ikke tør lugte til et Glas?

Røde-Bibi. Jo, det lader til det! Er Madamen virkelig saa striks?

Coupeau. Den Sag kommer ingen Madame ved. Jeg har min frie Vilje, men jeg vil ikke drikke.

Blegnæb. Det er en anden Sag! Jeg kendte rigtignok en Mand, som sagde det Samme, fordi der vankede Vafler, naar der bare var faldet en Draabe Brændevin paa hans Frakkeærme!

(Gæsterne ler.)

Coupeau. Vafler? Tror Du, at jeg lader mig vafle af min Kone?

Blegnæb. Nej, nej! Men Du skal dog for en Sikkerheds Skyld ikke røre ved de Glas! Lugten kunde let hænge ved Fingrene.

Coupeau. I skal ikke tro, at jeg bryder mig om Jeres Drillerier, men naar jeg ikke kan slippe for Jer paa anden Maade, saa lad gaa: Farvel, Kammerater! (Drikker.) Var I fornuftige, saa gik I herfra, lige som jeg har gjort: I kan tro, det er en meget bedre Vej, jeg er slaaet ind paa. Nu har jeg ikke sat min Fod her i denne Uge — og ser I, derfor gaar jeg i Aften hjem til min Kone med 42 Francs.

Blegnæb. To og fyrretyve! —

Coupeau. I kan tro: det er en Fornøjelse, som jeg har glædet mig til hele Ugen! — God Nat!

Røde-Bibi. Du gaar? — Med hele Lommen fuld af Penge! Og saa gi'r Du ikke saa meget som en Omgang?

Lantier. Lad Coupeau have sin frie Vilje! Fa'r Colombe! — Her er Penge!

Coupeau (til Røde-Bibi). Var det ham, der trakterede?

Røde-Bibi. Vel var det det! Du lader Dig da inte lumpe af ham?

Coupeau. Nødig! — Det skulde jeg bare have vidst. — Naa! — Fa'r Colombe! — Sæt mig nyt Foer i disse Fire — men af samme Slags! (Colombe skænker.) Paa Jeres Velgaaende! (De drikker.)

Lantier. Den er f. f. Fatter Colombe har gode Varer, det er vist!

Coupeau (munter). Ja han véd lige paa en Draabe, hvor meget Vitriol der skal til for at gøre den delikat. (Lugter til Glasset.) Det er nu alligevel vist, at denne Gift lugter Pokkers godt — især naar der er gaaet en hel Uge, siden man sidst stak Næsen ned i et Glas.

Lantier. Ja jeg kan næsten ikke lade være at le ad den Tanke, at Du skulde ende som Mælkevandsdrikker. Der var engang, da Du kunde drikke os alle under Bordet, og nu tør jeg bande paa, at Du allerede er blevet svimmel af at lugte til dette tomme Glas.

Coupeau (glad overlegen). Nej Du! — Der skal adskillige fulde Glas til, førend jeg bliver svimmel! (Gør en cirklende Bevægelse med Haanden.)

Blegnæb (misforstaar den). Er det Dit Alvor? Du giver en Omgang til?

Coupeau. Naa ja! For en Gangs Skyld. Fa'r Colombe! (Giver Tegn til at fylde Glassene.)

Colombe. Fire extrafine — Vær saa god! —

Røde-Bibi. Nu kender jeg Dig igen, Kammerat! Du er ikke den Mand, der gaar af Vejen for Fingerbøller, hverken tomme eller fulde.

Blegnæb. Nej, jeg har flere end en Gang set ham tage Viften.

Lantier. Viften? — Hvad vil det sige?

Blegnæb. Hvad det vil sige? Ih naturligvis: ti Snapse, der var stillet op i en Trekant, 1 i første Geled, 2 i andet, 3 i tredje og 4 i fjerde. Det var gærne noget ud paa Eftermiddagen, naar Coupeau var blevet lidt varm i Hovedet, at han svalede sig med saadan en Vifte! Ikke sandt?

Coupeau (smigret). Jo-o, jeg har jo været med til slige Bedrifter. (De drikker.)

Lantier. Naa ja det er ikke saa daarlig gjort, men saa puster man lidt mellem hvert Geled og det hjælper! Nej det, I kalder for Viften, er Ingenting mod det, de kaldte for Perlesnoren ovre i England.

Coupeau. Hvad er det da?

Lantier. Det var ogsaa ti Glas, men de stod i lige Linie, og blev drukket paa Tælling: 1. 2. 3. 4. 5. i en Køre uden at stoppe.

Coupeau. Var det saa kunstigt? — Kan man gøre det Ene, saa kan man ogsaa gøre det Andet, skulde jeg tro.

Røde-Bibi. Nej, nej! Jeg tror nok, at det engelske Kunststykke var det sværeste. Lad os inte prale.

Coupeau. Prale? — Naar det gældte Noget, skulde jeg snart vise Jer, at jeg inte praler.

Lantier. Godt, jeg holder, hvad det skal være.

Coupeau. 20 Sous og Snapsene.

Lantier. Nej for saa Lidt var det Skam at gøre det. Jeg holder 20 Francs.

Coupeau. De er svarede! Træk saa Perlerne paa Snoren, Gamle!

Blegnæb. Naa! Her bliver Noget at se paa!

Røde-Bibi. Læg Værktøjet fra Dig, Coupeau! — Dette maa gøres med Alvor og Forsigtighed.

Coupeau. Lad gaa da, den er ogsaa vel tung.

Lantier. Nu tæller jeg — ganske jævnt: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. — Tabt! — Du var kun paa den sjette.

Coupeau. En Gang til — Kvit eller Dobbelt.

Lantier. Nej jeg vil ikke plyndre Dig! Du er ikke i Stødet i Dag.

Coupeau. Godt! Her er Dine 20 Francs, naar Du ikke vil vove dem.

Lantier. Jo vel vil jeg vove dem, men ikke mere paa den Manér. Vi kan jo slaa om dem. Giv os Rouletten, Fa'r Colombe!

Røde-Bibi (til Coupeau). Men hør nu, Coupeau, hvad vil Din Kone sige?

Coupeau (omtaaget). Det kommer ikke Dig ved.

Colombe. Rouletten — Vær saa god! (Sætter den og de resterende 4 Snapse paa Bordet. Under den følgende Scene tømmer Coupeau dem.)

Lantier (slaar til Viseren). 20!

Coupeau. Nu er det mig! (Slaar.) — 10! — Nu er jeg blank — Puh! — Det vil endda knibe at klare det Øvrige!

SJETTE SCENE.

Støvleskaftet. De Forrige.

Støvleskaftet. Hvad er det, Coupeau her — og allerede saa stærkt medtaget! —

Lantier (rejser sig).

Coupeau. Gaar Du?

Lantier. Ja nu er jeg færdig.

Coupeau. Saa er Du en daarlig Karl.

Røde-Bibi. Nej bliv nu lidt, og lad os snakke sammen.

Blegnæb. Det Samme siger jeg — dette var jo ikke Meningen...

Coupeau. Lad ham gaa! Lad ham bare gaa... jo længere bort jo bedre. (Drikker.)

Lantier (til Fa'r Colombe). Jeg skøtter ikke om at have mere med de Folk at gøre! Nu begynder de at blive ubehagelige. Laan mig en Avis. (Sætter sig atter til at læse til Højre.)

Støvleskaftet. Hoho! Det har han været Mester for! — Det skulde dog vel aldrig være den Forretning, han havde at besørge. (Man ser Gervaise udenfor Døren.) Saa, der har vi Madam Coupeau!

SYVENDE SCENE.

De Forrige. Gervaise. Siden Gouget.

(Under denne Scene fyldes Værtshuset efter Haanden af Gæster.)

Gervaise (i Døren). Nej — jeg tør ikke! —

Støvleskaftet (afsides). Stakkels Kone! (Højt.) Kommer De her, Madam Coupeau!

Gervaise. Ja — jeg har gaaet udenfor i et helt Kvarter, fordi jeg ikke havde Mod til at komme ind... Der var den Tid, da jeg før havde ladet mig rive i Stykker end slæbe ind i denne Hule... Nu er jeg her — ja — nu er jeg her!

Støvleskaftet. Hm! — Ja jeg kan forstaa, at det ikke er for Deres Fornøjelses Skyld De kommer.

Gervaise. Jeg kommer... for at hente min Mand. Saa vidt er det kommet! (Nærmer sig til Bordet.) — Coupeau!

Coupeau. Ah, er det Dig... Hvordan kommer Du her?

Gervaise. Ja det maa Du nok spørge om! Det var altsaa her, jeg skulde søge Dig! Her! — og det til Trods for alle Dine Løfter!

Coupeau. Naa ja... det var Kammeraterne, der trak mig herind.

Gervaise. To Timer har Du nu ladet mig vente paa Dig. Jeg har været paa Værkstedet og søgt Dig — der vidste man ikke Andet, end at Du var gaaet hjem! Saa gik jeg her forbi og kom tilfældigvis til at se ind ad Vinduet. Jo! — her sad Du! — Kom nu! —

Coupeau (søger forgæves at rejse sig). Ja ja, vent lidt — det gaar inte, som Du ser.

Gervaise (fortvivlet, grebet af en Anelse). Coupeau! Hvor har Du Din Ugeløn?

Coupeau. Min Ugeløn — den faar jeg . . . paa Mandag.

Gervaise. Du lyver! Din Mester sagde, at Du har faaet den.

Coupeau. Naa, saa vil jeg ikke sige ham imod — men . . . det kan vi siden tale om.

Gervaise. Nej svar mig nu, straks: hvor har Du Pengene?

Coupeau. Pengene har jeg . . . anbragt. Dem skal vi ikke tale mere om.

Gervaise. Saa er der da ingen Frelse for os mere. Kunde Du falde tilbage denne Gang, saa har jeg ikke mere at haabe paa. Og jeg som sad og glædede mig til, at Du skulde komme hjem med Betaling til alle de Mennesker, som vi skylder Penge.

Coupeau. Hvad bryder jeg mig om de Rykkere!

Gervaise. Jeg som ikke har haft Brød i Huset siden i Gaar — jeg som har sultet hele Dagen! — Hører Du, Coupeau! — Hører Du, hvad Du har gjort! (Ser sig sky om.) Kom, kom, lad os gaa!

Coupeau. Gaa -- jeg siger Dig jo: det gaar inte. Sæt Dig et Øjeblik, og vent, til jeg kommer paa Benene! — Hvad kan det hjælpe at gøre Spektakler her...

Gervaise (sagte). Jeg gør ikke Spektakler, Coupeau! Jeg siger Dig blot, at jeg ikke har smagt Mad siden igaar!

Coupeau. Saa drik! Drik! Det hjælper!

Lantier (rejser sig). Ja drik et lille Glas! Det er det Eneste, han har at byde.

Gervaise. Saa De var her! Ja nu forstaar jeg Alt.

Lantier. Ikke sandt. Jeg holder, hvad jeg lovede!

Gouget (træder ind). Saaledes skulde det altsaa ende!

Coupeau. Vær nu fornuftig! — Tag dette Glas, og drik det ud. Det gør godt... baade for Sorg og Sult.

Gervaise (mørk). Du har Ret! — Jeg har ikke Andet tilbage — det er bedst at gøre som Du.

(Sætter sig og fører Glasset til sin Mund.)

Røde-Bibi og Blegnæb (drikker). Velgaaende!

Gervaise (efter at have drukket). Ja! — Det gjorde godt.

Gouget. Den Ulykkelige! Den Ulykkelige!

FEMTE AKT.

OTTENDE TABLEAU.

Den sidste Flaske.

Et elendigt Tagkammer. I en Krog i Baggrunden en Matrasse henkastet paa Gulvet. Et gammelt Bord, en Stol, et Stykke Spejlglas paa Væggen. Dør i Baggrunden og Dør til Venstre. En Kommode, tildels uden Skuffer — et Madskab.

FØRSTE SCENE.

Gervaise. Nana.

Gervaise (sidder paa Stolen med sløvt stirrende Blik og støtter Hovedet paa Hænderne, talende for sig selv med halv Stemme). Ikke en Krumme Brød i Huset. Igaar spiste vi de sidste Smuler, og i Aftes nægtede Bageren at give mig mere paa Kredit. Til hvem skal vi dog vende os! Jeg véd Ingen — Ingen. Jo mere jeg bryder mit Hoved, jo mindre forstaar jeg, hvordan dette skal ende. — Nana!

Nana (sætter sit Haar op foran Spejlstumpen). Hvad er der, Moder?

Gervaise. Prøvede Du ikke paa at faa et lille Forskud hos Madamen, hvor Du arbejder?

Nana. Jo naturligvis! Men hun svaredé, at det Slags Uorden vilde hun ikke vide af.

Gervaise. Hvad er det, Du har saa travlt med?

Nana (ligegyldig). Jeg sætter mit Haar op! Det er jo den eneste Pynt, jeg har. Ikke engang en Smule Pomade findes her i Huset ... og dette skal være en Sløjfe — uh! — man kan knap se, hvad for en Kulør den har haft! Naa, man maa tage Verden, som den er! ... Hvad kan det nytte, at man ødelægger sit gode Udseende ved at græde Øjnene ud af Hovedet. Saa, det manglede bare! — der revnede min Kjole! (tager Livet af og giver sig til at sy.)

Gervaise (sammensunket). O, hvem der vel var død og borte fra hele denne Elendighed! ... Men man kan jo dog ikke sidde rolig og dø af Sult. Vi maa have Noget at spise, hvordan vi saa skal faa det! — O, Gud! O, Gud!

Nana (beskæftiget med Kjolen). Det er saamænd ingen Under, at den gaar itu; den er saa tyndslidt, at man kan se tværs igennem den. Jeg skulde have haft en ny til min Fødselsdag — det havde Fader lovet — men se om jeg fik nogen! — Nej, dette gaar ikke i Længden!

(bider forbitret Traaden af med sine Tænder.)

Gervaise. Nana!

Nana. Ja —?

Gervaise. Er det ikke to Uger, siden Din Fader kom paa Hospitalet?

Nana. To Uger — jo, det maa vel være et Par Uger, siden han kom der sidste Gang! — Han

har jo nu været der saa tidt, at han næsten bor der, saa det er ikke saa let at huske — men — det var en Lørdag Aften, at de fandt ham udenfor »den sorte Kugle« — i Aftes var det akkurat tjorten Dage siden. (ser sig i Spejlet.) Nej, det Baand er for fælt! — Jeg maa have et bedre mellem mine Klude.

(løber ind i Sideværelset.)

Gervaise. Gaa til hans gamle Mester igen ... nej, det nytter ikke — det tør jeg ikke engang. Nej, Alt er forbi, naar først Manden er borte! ...

Nana (kommer tilbage og gaar til Kommoden, hvori hun finder nogle Baand).

Gervaise. Var bare Coupeau her igjen!

Nana. Ja-a! Og vi saa turde stole paa, at han ikke fik sine Anfald — for de sidste Gange, han havde dem, var man jo ikke sikker paa sit Liv. Han var jo rent rasende. (Sætter en Sløjfe, hun har knyttet af Baandstumperne, paa Haaret og spejler sig.) Jo-o — det ser da mere manerligt ud.

Gervaise. Skal Du ud?

Nana. Ja — vist skal jeg ud!

Gervaise. Hvor gaar Du hen?

Nana. Hvor det kan træffe sig! Jeg gaar blot en Tour — ud at se paa Folk, der spadserer — det er jo Søndag i Dag. Hvad kan det hjælpe, at jeg sidder herhjemme og kukkelurer! — Jeg skal nok komme hjem til Middag.

Gervaise (for sig selv). Til Middag! — Som om der blev nogen Middag i Dag.

ANDEN SCENE.

De Forrige. Md Boche.

Md. Boche. Det er ikke Andre end mig, lille Madam. — Jeg gør bare min sædvanlige Tour til Lejerne. De véd nok, det er den ottende i Dag. Jeg kan hilse dem fra Lorilleuxs — dem kommer jeg lige fra. De har det rigtig godt: Alt i Orden, som det skal være. Dersom Alle her i Huset var saadanne Folk, saa var det ingen Sag at være Portnerske. Vær saa god! Her har De begge Deres Kvitteringer.

Gervaise (sukkende). Mine Kvitteringer! (gaar hen til Bordet.)

Md. Boche. Ja, De husker jo nok, at den forrige ikke er betalt. Idag maa jeg sandelig have Penge, for Værten er ikke at spøge med. Han sagde rent ud, at dersom De ikke betaler, saa lader han Dem kaste paa Døren.

Gervaise. Jeg har ingen Arbejde, og Coupeau ligger paa Hospitalet — det véd De jo.

Md. Boche. Det véd jeg, og det har jeg sagt ham — men hvad skal man sige. Manden maa jo have sine Penge. Kan De ikke betale, saa maa han se at faa en anden Lejer ...

Gervaise. Lad ham det da! Vi faar det ikke stort værre paa Gaden end heroppe.

Nana. Han gi'r nok Tid. Værterne truer bare, men naar det kommer til Stykket, er de ikke saa slemme! (spejler sig — afs.) Det ser jo ganske fiffigt ud.

(højt) Farvel saa længe! Jeg gaar lidt ud ad den ydre Boulevard til.

Md. Boche (sagte). Hør engang, Nana! Hvad er det for en fremmed Herre, der nylig har været her og spurgt efter Dig.

Nana. Hys! Tal ikke om det til Moder! (højt) Farvel! (løber ud.)

TREDJE SCENE.

Gervaise. Md. Boche.

Md. Boche (afs.). Ikke tale om det! Se se! Jo det vil jeg netop tale om. (højt) Skal jeg sige Dem Noget, Madam Coupeau? —: Pas vel paa Nana! Hun er inte saa ganske til at stole paa. For lidt siden var der en Herre, som havde frygtelig travlt med at spørge Boche ud om hende. Jeg var desværre ikke hjemme den Gang, for ellers skulde han have faaet noget Andet at vide! — men som sagt: Tag Dem i Agt!

Gervaise. Naa! Det ogsaa! — Tak, fordi De sagde mig det! Jeg skal holde Øje med hende ... (forknyt) saa godt jeg kan. (rejser sig.)

Md. Boche. De kan altsaa slet ikke betale Deres Husleje — ikke engang for den forrige Maaned? — Men et lille Afdrag ...

Gervaise (grædende). Jeg har jo sagt Dem: her er ikke en Skilling i Huset.

Md. Boche. Naa, naa! De behøver jo ikke rent at tabe Modet. Maaske kunde De dog gøre

Udvej for Lidt — og saa maa jeg jo se at faa Værten til at have Taalmodighed med Resten.

Gervaise. Jeg ser ingen Udveje — slet ingen.

Md. Boche. Man har jo dog altid Venner...

Gervaise. Jeg har ingen! Tror De maaske, at Lorilleuxs vilde hjælpe mig?

Md. Boche. Lorilleuxs? — nej, de har jo altid været gruelig paaholdne. Men Madam Poisson her nede i Stuen — for Eksempel?

Gervaise. Virginie? Aldrig! Hun sidder dernede og breder sig i min gamle Butik — aa! — jeg kan tydeligt se, at jo værre det gaar mig, jo gladere er hun.

Md. Boche. Naa, men De har da ogsaa andre Bekendte.

Gervaise. De mener Gougets! Ja, de vilde maaske have Medlidenhed med mig — de har været gode og kærlige mod mig, baade Moderen og Sønnen, men ... det er nu forbi, og jeg vilde tusend Gange hellere ligge og dø paa Gaden end bede dem om Noget.

Md. Boche. Naa! Det er en anden Sag. Naar De har Raad til at være saa stolt, saa behøver De jo ikke mine Raad. Se nu til, hvordan De skaffer Penge til i Aften, for da kommer jeg igjen — for sidste Gang. (Gaar.)

FJERDE SCENE.

Gervaise (ene). Hvad har jeg dog forbrudt, at al den Ulykke skulde komme over mig! — Jeg

kan ikke gaa til Gouget. Enhver Anden kunde jeg bede om Hjælp — kun ikke ham. Men er der Andre, som vil hjælpe? — Var der blot Noget tilbage, som jeg kunde sælge ... (ser sig om.) men her er kun de nøgne Vægge tilbage. Marchandiseren har faaet Alt — Alt — om det saa er Ulden i Matrassen der, har jeg plukket den ud og solgt den — og Coupeau har drukket det op Altsammen. (Lorilleuxs og Md. Lorilleuxs Stemmer høres udenfor.) Det er Lorilleuxs! — Kommer de virkelig? — Nej, de gaar forbi — de har været oppe i deres Loftskammer. (aabner Døren og kalder.) Madam Lorilleux!

FEMTE SCENE.

Gervaise. Lorilleux. Md. Lorilleux.

Lorilleux. Var det os, De kaldte paa?

Md. Lorilleux. Saa maa De undskylde, at vi har meget travlt.

Gervaise. Jeg skal heller ikke opholde Dem. ... Jeg har haft nogen Vask, som jeg ikke har faaet betalt, fordi det er Søndag, og Folkene var rejst paa Landet —

Lorilleux (sagte). Ah! En Plade.

Gervaise. Vilde De derfor ikke laane mig blot én Franc til imorgen?

Lorilleux (afs.). Tænkte jeg det ikke nok! (højt) En Franc til i Morgen ...

Md. Lorilleux (til sin Mand). Vær dog ikke saa dum! I Dag beder hun om én Franc — næste Gang vil hun have ti.

Gervaise. De gør en god Gerning dermed — for vi er i den yderste Nød.

Md. Lorilleux. Er De det? — ja, det gør os inderlig ondt for Dem, men De véd nok, at vi ikke har mere, end vi selv haardt behøver ...

Lorilleux. Ellers kan De være vis paa, at vi saa gærne skulde have hjulpet Dem.

Gervaise. Saa snart jeg faar Betaling for min Vask ...

Lorilleux. Lad os ikke tale om Deres Vask — vi véd jo godt, at med den er det forbi for længe siden.

Md. Lorilleux. Og desuden, om vi vilde aldrig saa gærne, saa har vi ikke en Sou, end sige en Franc i vort Eje. Vi betalte i dette Øjeblik vor Husleje, og dermed var vor Kasse tømt. Som jeg siger: det gør os skrækkelig ondt — men jeg *har* jo sagt Dem det forud: *det* bliver Enden, naar man hverken vil spare eller arbejde. Farvel! De maa virkelig have os undskyldt.

Lorilleux. Farvel! (de gaar.)

SJETTE SCENE.

Gervaise. Siden Virginie.

Gervaise. Det var Familien! Det var hans egen Søster! Ingen — Ingen vil hjælpe os!

(brister i Graad og synker ned paa Stolen. Virginie aabner Døren og betragter en Stund den grædende Gervaise.)

Virginie. God Dag, Gervaise!

Gervaise (rejser sig). Hvad vil De her oppe?

Virginie. Jeg hørte, at det var gaaet saa rent galt med Coupeau, og at De var i aldeles fortvivlede Omstændigheder — og derfor vilde jeg se til Dem.

Gervaise. Det kan jeg forstaa. Men naar De har set, hvor vidt det er kommet — — saa lad mig i Fred!

Virginie (mildt). De maa fatte Dem, Gervaise, og se paa Forholdene, som de nu engang er. Jeg kommer i den bedste Mening — for at skaffe Dem lidt Fortjeneste.

Gervaise (forundret). Fortjeneste?

Virginie. Ja vel! Jeg véd jo nok, at der ikke er Nogen, som mere vil betro Dem sit Tøj til Vask — naa: kan man ikke faa det ene Arbejde, saa maa man tage det andet, og for at gøre en Begyndelse: jeg behøver en Kone til at gøre rent i min Butik — hver Aften — og én Gang om Ugen at vaske Gulv i hele Lejligheden.

Gervaise. Vaske Gulv! (sagte) I min egen gamle Butik! (højt) Saa det var det Arbejde, De vilde tilbyde mig!

Virginie. Ja, i Mangel af andet. I Deres Stilling maa man være glad ved det. Husk, at Alle har vendt Dem Ryggen, at der ikke er Nogen, som De kan bede om Hjælp! Der er ikke én af de Handlende, som vil betro Dem en Sou, og Værten kaster Dem ud i Morgen tidlig. Om det saa er Deres eget Barn, saa skal De se, at hun løber fra Dem med det aller Første, for Nana ...

Gervaise (hulkende). Saa ti dog! Vil De gøre mig vanvittig!

Virginie. Nej, tværtimod! jeg vil vise Dem, hvordan Sagerne staar, for at De kan samle Deres Tanker og overveje, hvad der er at gøre. Se, dersom Coupeau endda kom tilbage ...

Gervaise. Ja, saa var der maaske endnu Hjælp!

Virginie. Men om ham maa De ikke gøre Dem Forhaabninger: han bliver aldrig til Menneske mere. Det er haardt at maatte sige Dem det, men De har bedst af at faa den rene Sandhed at vide: For et Par Dage siden var der en af hans Venner ude paa Hospitalet og spurgte efter ham, og da sagde Doktoren, at med ham var det aldeles forbi.

Gervaise. Ja, saa er Alt forbi for mig!

Virginie (afs.). Det vil jeg haabe — nu mangler der ikke Meget i, at vi er kvit. (højt) Ja, De har kun Dem selv at stole paa! — Nana maa De betragte som opgivet, og Coupeau ...

SYVENDE SCENE.

De Forrige. Coupeau. Støvleskaftet.

Coupeau. Coupeau her! Jeg melder mig til Tjeneste igen.

Gervaise. Coupeau! (styrter ham om Halsen.) Ah! Saa er der Hjælp endnu!

Virginie (afs.). Ah! Han har ikke faaet Nok — og hun ikke heller.

Gervaise. Men hvordan gaar dette til?

Støvleskaftet. Aa, det er bare, hvad man saadan kalder et Mirakel — nu skal jeg fortælle det

Hele. Igaar taler jeg med en Mand, der nylig var udskrevet fra Hospitalet, og efter hvad han fortalte — ja, nu kan jeg jo gærne sige det — saa sang Kammeraten der paa sit sidste Vers. Altsaa: jeg kiler derud i Dag og er belavet paa, at han allerede var væk, men saa havde han narret dem: det Hele var overstaaet for flere Dage siden, og Doktoren sagde, at hvis jeg vilde tage ham med mig — saa værsko!

Coupeau. Og det lod jeg mig ikke sige to Gange. (kysser Gervaise.) O, hvor jeg er lykkelig!

Gervaise. Og jeg da.

Coupeau. Og Nana! Hvor er Nana?

Gervaise. Nana er gaaet ud.

Coupeau. Og dér er Madam Poisson! Hvordan har De det?

Virginie. Tak, meget godt. (afs.) Nu er vi lige nær.

Coupeau. Hvor det er dejligt at komme hjem igen efter saadan en Tour, og det frisk som en Fisk og stærk som en Bjørn — jo, nu kan Du tro, jeg skal arbejde!

Gervaise. Saa er al vor Ulykke forbi!

Virginie. Og De har virkelig helt overstaaet Deres Sygdom?

Coupeau. Ja, saa fuldkommen, at Doktoren var nær ved at falde i Staver derover.

Støvleskaftet. Ja, han var lige ved at gaa bag over — men Du glemmer da ikke, hvad han sagde til Sidst?

Coupeau. Nej, det har ingen Nød.

Støvleskaftet. Ikke en Draabe mer! — sa' han. Husk det, Kammerat! Ta'r Du Dig bare én Snaps efter denne Historie, saa er Du væk, som en Ælling: Puh — ude som et Lys uden videre Vrøvl.

Coupeau. Jeg husker hvert Ord, han sagde: For Fremtiden ikke Andet end et Glas Rødvin til Maden! — Med Brændevinen er jeg færdig, og dersom Fa'r Colombe ikke faar andre Kunder end mig, saa kan han lukke straks.

Gervaise (mildt hviskende). Det har Du rigtig nok sagt før.

Coupeau. Men denne Gang er det Alvor! Jeg véd jo, hvad det koster — og man gaar dog ikke saadan hen og tager Livet af sig. Men lad os ikke tænke mere paa det, som er overstaaet! Hvad har Du til Middag?

Gervaise. Ingenting.

Coupeau. Ingenting! — Var det saa nær?

Virginie (ivrigt). Ja, De kom lige til Pas, Coupeau. — Nu skal jeg sende Noget herop til at begynde med. (gaar.)

OTTENDE SCENE.

De Forrige uden Virginie.

Coupeau. Hm! Hm! Saa det har knebet saa haardt. Stakkels Gervaise! Naa, dertil skal det aldrig komme mere! Gaa straks hen til min gamle Mester, og fortæl ham Alt. Sig, at imorgen møder

jeg paa Værkstedet, saadan som i forrige Tider, for nu er det forbi med det, som han véd nok — saa giver han os nok et lille Forskud — han har altid været en brav Mand.

Gervaise. Jeg skal gøre, som Du siger. (sagte) Bare det nytter!

Støvleskaftet. Og jeg løber hen til Røde-Bibi. Nu husker jeg, at den Slubbert har skyldt mig 18 Sous i et halvt Aar. — Dem vil jeg hæve — saa kan Du faa dem.

Gervaise. Saa kan vi følges ned ad Gaden.

Støvleskaftet. Det kan vi. Farvel saa længe.

Gervaise. Farvel! Vær nu bare ved godt Mod. (afs.) Jeg synes selv, jeg begynder at tro paa Lykken igen.

NIENDE SCENE.

Coupeau. Siden Md. Boche.

Coupeau (ene). Her ser Pokkers bedrøveligt ud! Min stakkels Gervaise maa have døjet meget Ondt. — Men fra nu af skal det blive noget Andet. (ser i Madskabet.) Ikke saa meget som en Brødskorpe! Naa, det var paa høje Tid, at jeg kom hjem! Jeg skyndte mig da ogsaa saa stærkt, at jeg løb fra min Mad paa Hospitalet, og det skønt jeg var sulten som en Ulv.

Md. Boche (med en Flaske). God Dag, kære Coupeau! Naa, det glæder mig at se Dem igen. Jeg hører af Madam Poisson, at De er kommet Dem saa godt. Er det virkeligt?

Coupeau. Jo Tak! Nu er den Sygdom overstaaet.

Md. Boche. Sikken en Lykke! — Md. Poisson bad mig bringe Dem denne Flaske Vin — det skal være en rigtig god gammel Bordeaux, sagde hun. (Sætter den paa Skabet.)

Coupeau. Det var smukt gjort af hende! Vi skal ikke glemme at drikke det første Glas paa hendes Velgaaende! Hils og sig hende mange Tak! Og Tak for Deres Ulejlighed.

Md. Boche. Ingen Aarsag. Det er mig altid en Fornøjelse, naar jeg kan bringe Folk noget Godt. Farvel.

TIENDE SCENE.

Coupeau (ene). Der er dog endnu gode Mennesker i Verden . . . Bare nu Gervaise snart vilde komme, saa skal vi fejre min Hjemkomst som det sømmer sig for en Mand, der begynder et nyt Liv! . . . Den ser meget lovende ud, denne Flaske! — — Naa, en Rødvinsflaske behøver jeg jo da ikke at være bange for! Rødvin har jeg jo Lov at drikke. Den skader ikke — tværtimod: den styrker — og jeg, der løb fra min Frokost, kunde nok behøve Lidt at styrke mig paa! Jeg tror jeg vil tage mig et lille Glas, mens jeg venter paa Middagsmaden — bare ét, det skal gøre godt. (Han tager Flasken, trækker den op og lugter til den.) Ah! Hvor den dufter. (Lugter igen.) Hvad er det! De har jo taget fejl — Nej, det er umuligt! (Lugter igen.) Jo! De har taget fejl: det er

Kognak! Det er Gift! Jeg vil ikke røre det! Jeg vil ikke se det! (Sætter Flasken og flygter hen i det modsatte Hjørne af Stuen.) Er det Meningen, at de vil tage Livet af mig? — Eller vil de friste mig — eller vil de skræmme mig. Skræmme mig! Naa, ja! Doktoren har sagt, at et eneste Glas kan slaa mig ihjel. Godt! Saa drikker jeg ikke det eneste Glas — ikke en Draabe! Jeg lader Flasken staa, og naar Gervaise kommer, kan hun bringe den ned og faa den byttet. For Resten skulde den Historie med det ene Glas naturligvis bare sætte mig Skræk i Blodet. Meningen er blot: jeg maa ikke drikke Brændevin mere, og jeg vil ikke gøre det. (Lugter til Flasken.) Men drikke er Et — smage er et Andet — maaske er det mig, der har taget fejl. (Smager.) Nej — det er Kognak! (Sætter Flasken.) O, det er syndigt at lade mig være alene med saadan en Flaske, naar jeg ikke tør drikke et eneste Glas af den... Aah! Dumme Historier! — Overtro! Jeg véd bedst selv, hvor lidt ét Glas gør mig — det slaar ingen Mand ihjel — mindst mig! Tværtimod, et eneste Glas, det styrker blot, ligesom Vinen — og jeg trænger til noget Styrkende — Tys, der er Gervaise — hun behøver ikke at vide det! (Løber ind i Værelset med Flasken.)

ELLEVTE SCENE.

Gervaise — siden Nana.

Gervaise. Han er gaaet. — Naa! Han kommer tidsnok tilbage for at høre den Besked, jeg

bringer fra hans Mester. Pladsen var optaget: Der var fuldt op af ordenlige Arbejdere og ingen Brug for de forfaldne. Hvad skal vi nu gribe til?

Nana. Aa hvor Vejret er dejligt i Dag! Der vrimlede af Mennesker paa Boulevarden. Og sikken en Appetit jeg har faaet! Skal vi snart spise?

Gervaise. Nej.

Nana. Har vi slet ikke Noget?

Gervaise. Nej.

Nana. Igaar var her dog Brød! — Ja jeg kan ikke leve af Luften. Farvel!

Gervaise. Hvor vil Du hen?

Nana. Ud! — Jeg vil se at faa mig nogen Middagsmad.

Gervaise. Ikke af Stedet, ulykkelige Barn!

Nana. Vil Du maaske have, at jeg skal sulte ihjel? Lad os bare ikke blive højtravende!

Gervaise. Du bliver her! Tag Dig i Agt: Din Fader er kommet hjem. (Bulder i Sidekammeret.)

Nana. Er Fader? — Tak, saa er jeg færdig! — Jeg skal dog ikke have Noget af, at lade mig slaa fordærvet! Farvel!

Gervaise. Coupeau! Coupeau! Kom dog! Din Datter vil løbe bort!

TOLVTE SCENE.

Gervaise. Coupeau.

Coupeau (kommer vaklende ind med Flasken i Haanden). Halløj! Hvad er her paa Færde? Hvem kalder paa mig?

Gervaise. O Gud! — Han har drukket igen!

Coupeau (kaster Flasken). Der er ikke Mere i den. — Giv mig en til!

Gervaise. Det er ude med os!

Coupeau (ser sig om i Vildelse). Meget kønt! . . . Saadan et Vauxhall kan jeg lide . . . Alle disse røde Balloner, baade i Træerne og i Luften . . . se nu tænder de flere og flere . . . og saa denne dejlige Musik . . . og sikken en Mængde Springvand . . . Hør hvor de plasker! . . . Nej det er de smaa Kordrenge, der synger!

Gervaise. Han er gaaet fra Forstanden! — Der er ingen Redning mer!

Coupeau (mørk). Tys! Jo, vist saa! — Bryd Dig ikke om det! . . . Det er ikke andet end Syner. Jeg véd det godt og jeg vil ikke tro paa dem. Jeg vil ikke se dem! (Kæmper nogle Øjeblikke mod sine Fantasier, men overvældes og udstøder et Skrig.) Aa! Jeg brænder! jeg brænder!

Gervaise (ud af Døren). Hjælp! Hjælp!

TRETTENDE SCENE.

De Forrige. Md. Boche. Lorilleux og Md. Lorilleux. Støvleskaftet.

Md. Boche. Hvad er 'et, hvad er 'et dog!

Gervaise. Se, se!

Lorilleux (kommer med sin Kone). Det er et nyt Anfald bare!

Md. Boche. Sikken en Ulykke! Skal jeg løbe efter Doktoren?

Lorilleux. Doktoren! — Bild Dem ikke ind, at han kan hjælpe for den Syge!

Coupeau. Saa, der er hele Flokken — alle Rotterne! Se hvor de myldrer! Vil I afsted, I Udyr! Ser I da ikke, hvor de kravler op ad mig og bider sig fast — en i hver Finger! Men saa hjælp mig dog!

Støvleskaftet. Hvad er dette? Stakkels Coupeau!

Coupeau. Rør mig ikke! Kom mig ikke nær! Ah, det er Dig, lille Kone! Hvor Du er smuk og hvor Du er prægtig pyntet!

Gervaise. O Gud! O Gud!

Coupeau. Hvad er det? Hvem er det, der skjuler sig bag ved Dig? Ah! Der er han igen: det er ham, Skurken, Hattemageren! Har jeg Dig endelig! Saa! Denne Gang skal Du faa, hvad Du behøver! Der! Der! — Ah! — Han har dræbt mig ... Blod, Blod! — Jeg kvæles i Blod!

(Falder om paa Matrassen og dør.)

Gervaise (knælende). Han er død!

Alle. Død!

Støvleskaftet (lugter til Flasken). Hvor fik han denne fra?

Md. Boche. Fra Madam Poisson! Hun sagde at det var Rødvin.

Støvleskaftet (med Vægt). Naa, saadan!

Lorilleux (til sin Kone). Én Drukkenbolt mindre! Det er det Hele!

NIENDE TABLEAU.

Elysium paa Montmartre.

Boulevard Rochechouard i Vinterdragt. I Baggrunden Elysée-Montmartre. Til Højre et Værtshus, til Venstre en Bænk. Det er mørkt, Gassen er tændt. Man hører Musik fra Dansesalonen (Kvadrille). Forbigaaende skynder sig over Boulevarden, indpakkede op til Næsen. Nogle gaar ind i Værtshuset (Marchand de vin), Andre i Danseboden. Gervaise, klædt i Pjalter, ukjendelig ved et gammelt Tørklæde, hvori hun har indhyllet Hovedet, kigger ind ad Vinduerne i Værtshuset.

FØRSTE SCENE.

Røde-Bibi. Blegnæb. Gervaise.

Røde-Bibi. Det var da en rigtig Hunde-Kulde! Du skal se: det ender med at vi faar en ordenlig Bunke Sne væltet ned over os.

Blegnæb. Ja det er et nedrigt Vejr! Men det er mærkværdigt, hvor lidt det bider paa Folk. Derovre i Elysium holder de Bal, saa det staar efter, og derinde i Værtshuset holder de Bryllup!

Røde-Bibi. Og herude sidder vi og fryser, og der staar det stakkels Fruentimmer og titter ind ad Vinduerne til Bryllupsselskabet, som lever højt —

det er ogsaa en Fornøjelse! — Men sig mig engang, gamle Blegnæb, hvorfor gaar Du ikke hjem?

(Gervaise gaar langsomt bort.)

Blegnæb. Hvorfor? — Jo, ser Du: det har sine gode Grunde, og en af dem er, at jeg i Morges er blevet hvad man kalder husvild.

Røde-Bibi. Smidt paa Porten af Din Vært? — Aa, hvor de Værter ligner hverandre! — Min har behandlet mig ganske paa samme Maade! Det er derfor, jeg sidder her og venter paa, at Bryllupsgæsterne skal tage hjem. Man kunde jo dog maaske tjene sit Nattelogis ved at hente Droske til en af dem.

Blegnæb. Netop det Samme har jeg udspekuleret. (Lille Pavse.)

Røde-Bibi. Skal jeg betro Dig Noget, Kammerat?

Blegnæb. Det kan Du rolig gøre. Jeg har ogsaa Noget at betro Dig.

Røde-Bibi. Godt. Saa lad os være oprigtige! Rent ud sagt: Verden er gaaet os imod — det kan vi ikke nægte.

Blegnæb. Den er gaaet os meget imod!

Røde-Bibi. Vi har set den ene af vore Kammerater efter den anden blive velhavende Folk.

Blegnæb. Det har vi.

Røde-Bibi. Og nu staar vi her — som et Par Stoddere.

Blegnæb. Det gør vi! Som et Par husvilde Stoddere!

Røde-Bibi. Og derfor er jeg kommet til at anstille alvorlige Betragtninger.

Blegnæb. Jeg med, kan Du tro.

Røde-Bibi. Har vi ikke selv megen Skyld i, at det er gaaet os saa lumpent?

Blegnæb. Jo! — jeg har tænkt meget over det! — Jo vi har, Bibi.

Røde-Bibi. Tror Du inte, vi bliver nødt til — at bestille noget mere ...

Blegnæb (mørk og langsomt). Og drikke noget mindre! (Med et dybt Suk.) Det er netop det, som jeg vilde spørge Dig om.

ANDEN SCENE.

Støvleskaftet. De Forrige.

Støvleskaftet (kommer ud fra Værtshuset og genkender dem). Ej, ej! Er I ogsaa kommet ud at trække frisk Luft! Det er dejlig svalt herude.

Blegnæb. Ja saa Tænderne danser i Munden! —

Røde-Bibi. Hvor Du er pyntet!

Støvleskaftet. Ja det tror jeg: jeg har jo været med at besørge min nye Mester gift. Gouget — ja I kender ham jo nok — han holder Bryllup i Dag. Han har faaet en nydelig lille Kone, som hans Mor har hittet — og der er en Lykke og en Lystighed, som jeg aldrig har set Mage til. Ja I véd ikke, hvad det er for en Fornøjelse at være sammen med bare honnette Mennesker.

Blegnæb (sukkende). Aa nej. Men jeg kan tænke mig det.

Støvleskaftet. I véd maaske heller ikke, at jeg har gjort omkring og sagt Farvel baade til »Faldgruben« og Dagdriveriet.

Røde-Bibi.. Hvad siger Du!

Støvleskaftet. I ser det jo selv. Jeg har været til Gilde siden i Middags — ikke en Smule stænket! Min halve Litre Vin — ikke en Draabe mer, om det saa gælder Livet!

Blegnæb. Er det muligt!

Støvleskaftet. Havde I set Coupeau dø — og det saa' jeg — saa vilde I ikke forundre Jer over det! Saadan et Syn glemmer man aldrig, og I faar mig før til at bide i gloende Jern end I skal se mig sætte min Fod hos Fa'r Colombe!

Blegnæb og Røde-Bibi. Fa'r Colombe! Den Skurk!

Støvleskaftet. Og saa saa' jeg forleden et andet Syn, der næsten var lige saa grueligt — det var Coupeaus stakkels Kone — det løber mig koldt ned ad Ryggen endnu, naar jeg tænker derpaa! Nej saa heller staa ti Timer om Dagen ved Ambolten! det kan man dog holde ud.

Blegnæb. Har Du taget det saa alvorligt?

Støvleskaftet. Ja vel! Jeg arbejder fra Morgen til Aften — det gaar udmærket.

Røde-Bibi. Og han var den Værste af os Allesammen! — I Morgen begynder jeg paa det Samme!

Blegnæb. Og jeg med. — Og fra det Øjeblik: Ikke en Draabe Vitriol mere! Det er et Ord.

Støvleskaftet. Bravo! Gid bare alle de Kammerater, der er paa gale Veje, vilde gøre lige saa! (Musiken fra Dansesalonen høres atter. Forbigaaende passerer atter Tilskuerpladsen, mellem dem Virginie og Lantier.)

TREDJE SCENE.

De Forrige. Lantier. Virginie.

Lantier. Vi gaar lidt ind i Elysium — blot en Timestid.

Virginie. Nej, det er ikke værd. Lad os gaa videre.

Lantier. Hvorfor det? Vi har jo frit Spil lige til imorgen Formiddag. Kom Du bare!

Blegnæb (der har talt sagte med de Andre). Jo ganske rigtig! Det er Lantier og Madam Poisson. Manden er rejst hjem for at hente sine Papirer og kommer først tilbage i Morgen — nu faar han dog nok til Sidst den Plads i Politiet, han har søgt saa længe.

Røde-Bibi. Og imens besørger Hattemageren hans Forretninger her i Paris.

Støvleskaftet. Det ligner de To! (gør et Skridt frem.)

Blegnæb (holder ham tilbage). Du vil da ikke blande Dig i den Sag?

Støvleskaftet. Lad mig om det. Jeg har et Par Ord at sige dem, som længe har brændt mig paa Tungen. (hæver Stemmen.) De største Gavtyve, det er dem, der narrer Tugthuset!

Blegnæb. Saa ti dog!

Støvleskaftet (træder i Vejen). Og de værste Mordere det er dem, som Øksen ikke kan ramme!

Lantier. Er han forrykt? — Af Vejen, Drukkenbolt!

Støvleskaftet. Drukkenbolt det kan man ha' været og ha' holdt op at være — men Forbryder det bliver man ved at være, naar man engang har gjort sig dertil.

Lantier. Tag Dig i Agt!

Støvleskaftet. Tag Jer selv i Agt. Hvad *I* har gjort, det er der En foruden mig, som véd — og Turen kommer nok til Jer! — — Se saa! Nu kan I gaa. God Fornøjelse!

(Lantier og Virginie gaar.)

Støvleskaftet. Aa, hvor det lettede!

Blegnæb. Det lod ikke til, at de morede sig over det, Du sagde til dem.

Støvleskaftet. Nej, men jeg kunde ikke holde det i mig længere. Det er for galt med dette her Retfærdighedsvæsen. Tager man Livet af sin Næste med Rottekrudt, saa mister man Hovedet, men forgi'r man ham med Brændevin, saa siger Politiet: Vær saa artig! Genér Dem ikke! Aa, at der inte kan falde en Skorsten ned og mase de to Misdædere!

(Poisson kommer ind og ser sig om.)

Røde-Bibi. Poisson! — Dér er Ægtemanden.

Støvleskaftet. Han her? — Dér har vi Skorstenen!

Blegnæb. Du mener, at han er ude paa Opdagelser? — Nej, han er alt for godtroende.

Støvleskaftet. Stol ikke paa det! De Folk, der Ingenting siger, kan ha' meget i Sinde, som Ingen aner. (højt) God Aften, Hr. Poisson!

FJERDE SCENE.

Poisson. De Forrige.

Poisson (kort). God Aften!

Støvleskaftet. Men hvordan hænger det sammen? — For lidt siden var der En, som fortalte, at De var paa Rejse ...

Poisson. Det har jeg været.

Støvleskaftet. Og først kom hjem imorgen?

Poisson. Man siger saa meget.

Støvleskaftet. De har maaske faaet Forretninger, der har tvunget Dem til at vende om paa Halvvejen?

Poisson. Jeg har faaet Lyst til at gaa en Tour — med Deres Tilladelse.

Støvleskaftet. Ja, Vejret er jo meget indbydende. (afs.) Han er kort for Hovedet — han har Noget i Sinde. (sagte til de Andre.) Gaa, og lad mig tale med ham!

Blegnæb. Heller end gærne. Man fryser jo fast paa Stedet, naar man ikke rører sig. (de gaar.)

FEMTE SCENE.

Poisson. Støvleskaftet.

Støvleskaftet. Hr. Poisson!

Poisson. Er der Mere?

Støvleskaftet. Jeg synes, det er hundekoldt ...

Poisson (stadigt holdende Udkig). Nok muligt.

Støvleskaftet. Og for at vi ikke skal forkøle os, vilde jeg foreslaa et lille Glas varm Vin? ...

Poisson. Nej Tak! Jeg skal træffe en Mand herude.

Støvleskaftet. Saa kan De jo allerbedst holde Øje med ham derinde i Værtshuset.

Poisson (efter at have set over til Elysium). Derinde! — Lad gaa da!

Støvleskaftet. Vær saa god! De først!

(begge gaar ind.)

SJETTE SCENE.

Gervaise. Siden Lorilleuxerne. Lantier. Virginie. Senere Poisson og Støvleskaftet.

Gervaise (kommer langsomt ind, møder Lorilleuxs og udrækker sin Haand, men genkender dem og skjuler sit Ansigt. Lantier og Virginie kommer ud fra Elysium og gaar i Samtale frem paa Scenen).

Virginie. Som jeg siger: Lad os gaa hjem! Jeg er saa urolig.

Lantier. Over det Vrøvl, som den fordrukne Karl stod og skreg op? Det var ogsaa Noget at bryde sig om. Du véd jo, at Din Mand er et halvt Hundrede Mile herfra ...

Virginie. Lige meget! Jeg vil hjem.

Gervaise (nærmer sig hende og udstrækker — som efter en voldsom Beslutning — Haanden). Forbarm Dem over mig! — Jeg har ikke spist i to Dage! (Det gamle Tørklæde, hvori hun har skjult sit Ansigt, falder tilbage. Hendes Haar er blevet hvidt.)

Virginie (genkender hende). Gervaise!

Gervaise. Virginie!

Virginie (triumferende). Hun tigger! Hun tigger! Se, Lantier, se: hun tigger!

Lantier (vil trække hende med sig). Kom! Lad os gaa. Hvad skal nu det til!

Virginie. Jo, dette maa jeg se! — Vent bare! — Nu har jeg ingen Hast mere.

Gervaise. Vær barmhjærtig!

Virginie. Endelig! Endelig! Forstaar Du nu, hvad det var jeg lovede Dig den Dag i Vaskehuset — forstaar Du nu, at det er mig, der har bragt Dig saa vidt? Har jeg ikke hævnet mig?

Gervaise. Hun kender ikke til Medlidenhed. (Til Lantier.) Men De — De?

Lantier. Ja, jeg holder ikke af Scener! — Kom saa!

Virginie. Alt, hvad Du holdt af, har Du mistet — Du har Ingenting tilbage, men jeg har Alt — jeg har endnu ham, som jeg først tog fra Dig og som jeg elsker! (Hun klynger sig til Lantiers Arm — i det Samme staar Poisson, der er kommet ud af Værtshuset, bag ved hende med en Kniv i sin opløftede Arm.)

Poisson. Som Du elsker — til Din Død.

(Støder hende ned.)

Virginie. Ah — (styrter død til Jorden.)

Poisson. Og nu er det Dig! (Støder Lantier ned.)

Lantier (falder ud af Scenen med et Skrig.)

Gervaise (vakler). Ah! — Gud har dømt!

(Falder besvimet om paa Bænken. Mængden strømmer til. Sergeants de Ville iler over Scenen. Røde-Bibi og Blegnæb træder ind, idet man bortbærer Virginies Lig og Sergeanterne fører Poisson ud.)

SYVENDE SCENE.

Gervaise. Støvleskaftet. Røde-Bibi. Blegnæb. Folk.

Støvleskaftet. Hvad er alt Dette?

Blegnæb. Manden har gjort det af med dem begge To!

Støvleskaftet. Begge To — naa! Saa er der dog endnu Retfærdighed i Verden. Var jeg Dommer, vilde jeg frikende ham.

Røde-Bibi. Ja — bare nu Manden slipper vel ud fra Politiet, som han har haft saa travlt med at komme ind under! (De gaar alle Tre. Det begynder at sne.)

OTTENDE SCENE.

Gervaise. Gouget.

Gouget (ud af Værtshuset). Her har jo været et helt Opløb — og se — der ligger en besvimet Kvinde! — Hvad ser jeg! — Gervaise! Gervaise! — hun rører sig ikke! Gervaise! — Det er mig — mig, Gouget!

Gervaise. Saa fik jeg dog Lov at se Dem endnu engang! — Gud ske Lov!

Gouget. De er syg! — Jeg skal gaa efter Hjælp!

Gervaise. Nej bliv! Der er ingen Hjælp mere! . . . Jeg har oplevet . . . for meget i Aften . . . jeg kan ikke overleve det, og jeg er lykkelig derover.

Gouget. Men det vilde jo være uforsvarligt, om jeg ikke skaffede Dem en Læge . . .

Gervaise. Han vilde komme for silde — det føler jeg — Bliv kun og hør mit sidste Ord. Nu kan det jo Ingen fornærme. — Jeg . . . elskede . . . Dem!

(Synker sammen.)

Gouget. Stakkel! Hun kunde blevet en brav og lykkelig Kvinde, hvis hun var faldet i bedre Hænder!

F. WICHMANNS EFTFGR.
GOTHERSGADE
1883
KJØBENHAVN K.
A. M. PEDERSEN